

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

БАКАЛАВРИАТ

5В013000-Тарих-Дінтану

Алматы, 2017

МАЗМҰНЫ

1. Бағалаудың өлшемдік технологиялары
2. Профессиональный русский язык
3. Кәсіби бағытталған шетел тілі
4. Тарихты оқыту әдістемесі
5. Дінтануды оқыту әдістемесі

Tha

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

ВОТ 2205 Бағалаудың өлшемдік технологиялары

5В013000-Тарих-Дінтану

2 кредит

АЛҒЫ СӨЗ

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Төлебаев Т.А. - әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, тарих ғылымдарның докторы;

Далаева Т.Т. - Абай атындағы ҚазҰПУ доценті, тарих ғылымдарының кандидаты.

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Түсінік хат

Өлшемдік бағалау білім үдерісінің қажетті компоненті ретінде, білім алушының ағымдағы және қорытынды бағалау білім алу кезіндегі үлгерімі жайлы жиналып талданған ақпаратына негізделген. Білім үдерісіне қатысы бар субъектілердің барлығына мақсаты, міндеті, объектісі, принциптері, әдістері, формасымен құрылғылары түсінікті болуы шарт.

2012 жылдан бастап Қазақстан Республикасының «Назарбаев интеллектуалды мектептер» автономиялық білім алу мекемелерінде білім алушының жетістіктерінің бағалаудың өлшемдік технологиясы енгізілген. Тұжырымдамаға сәйкес өлшемдік бағалау – бұл білім алушылардың жетістіктері мен нақты анықталған, ұжымдасып дағдыланған, алдын ала білім үдерісіне қатысы барлардың барлығына белгілі (білім алушы, мектеп әкімшілігі, ата-ана, заңды өкілі және т.б.) өлшемдер, білім алу үдерісінің мақсаты мен мазмұнына сай, білім алушылардың оқу, білу құзыреттілігін қалыптастыратындай болуы қажет. Бүгінгі таңда, ҚР білім жүйесін реформалау барысында, заманауи білімдегі стратегиялық міндеттер туындап отырған соң білім үдерісін қайта қарау мәселесі өзекті болып отыр. Бұл үдеріс білім жүйесіндегі халықаралық стандарттарды қолдану, білім сапасына заманауи талаптарды енгізу, бағалаудың бірыңғай жүйесіне қалыптастыру арқылы, Қазақстандық мектеп пен ЖОО бітіру түлектерінің бәсекеге қабілетті болуын қамтамасыз етеді. Өлшемдік бағалау білім алушылардың білім алу белсенділігінің, шығармашылық пен зерттеу ортасы, білім алу дербестігін, білім алушылардың жүйелік рефлексияға негізделген, ғылыми ақпарат толқынында бағдарланған, іс-әрекетінің мәнін табуға бағытталған.

Бағалаудың өлшемдік технологияларын қолдану, білім алушылардың жетістіктері мен нақты анықталған, ұжымдасып дағдыланған, алдын ала білім үдерісіне қатысы барлардың барлығына белгілі критериялар, білім алушылардың ең басты құзыреттіліктерін дамытуға негізделген.

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсының мақсаты:

- Студенттерге жаңа өлшемдік бағалау жүйесі туралы мағлұмат беру;
- Тарихты оқытудағы өлшемдік бағалаудың технологиясы мен құрылғыларын таныстыру;
- Бағалаудың өлшемдік технологиясын пайдалана отырып кез-келген жағдайлардан шығу жолдарын таба алатындай студенттердің бойынан табу, қолдану мен талдау машықтарын қалыптастыру
- Студенттерде технологиялық құзыреттілікті қалыптастыру
- Ғылыми-зерттеу, оқыту бағдарламалары аясында студенттердің бойына ақпараттық-технологияларды қолдана алуды машықтандыру

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсының негізгі міндеті болып:

- Болашақ мұғалімдер бойына тарих сабағында өлшемдік бағалау технологияларын қолдана алуды қалыптастыру;
- Студенттерде бағалаудың өлшемдік технологияларын тәжірибе жүзінде қолдана алуын машықтандыру;
- Бағалаудың өлшемдік технологияларын оқыта отырып білім алушының бойына оқу-білу құзыреттіліктерін қалыптастыру
- Бағалаудың өлшемдік технологиялары курсын меңгеру нәтижесінде студент жоғарыда аталып кеткен курстың мән-мағынасын түсініп, тарих пәндерінің оқыту әдіснамасының әдістері мен технологияларын бағалаудың өлшемдік технологияларын пайдалану негізінде сабақты ұйымдастыра алуы керек

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсының оқыту бағдарламасы тарих мамандарының, психологияның, педагогика мен тарих ғылымының жаңашыл жетістіктері мен мектептің жаңа оқыту бағдарламасына және Мемлекеттік білім стандартына сүйеніп құрастырылды

Пререквизиты: Ақпараттық технологиялар, психология және педагогика пәндер циклдеріне жатады.

Постреквизиты: Әдістемелік циклдердің элективті курстары

Пәнді меңгеру қорытындыларына қойылған талаптар:

«Бағалаудың өлшемдік технологиялары» курсының оқыту үдерісі келесідей кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасуына бағытталған:

- «Бағалаудың өлшемдік технологиялары» тарих пәндерін оқытуында қолдана алуы.
- Жоспарланып отырған оқыту үдерісіне көп қырлы әдіс қолдана білуі.
- Жинақтауыш жүйесін қолдана білуі пәнді игергенінің көрсеткіш динамикасының құзыреттілігі ретінде.
- Оқытудың белсенді және интерактивті түрлерін қолдануы.
- Оқытудың жетілдірілген технологиясын қолдану, жобалау технологиясын қолдану.
- Ақпараттық құзырлылықтың қалыптасуы.
- Коммуникативтік құзырлылықтың қалыптасуы.

Студент бойындағы пәндік құзыреттілігінің қалыптасуының сипаттамасы:

- Бағалаудың өлшемдік технологиясының теориясын, ғылыми педагогикалық, концептуалдық негіздерін қолдана алуы.
- Білім алушының қадағалау, бағалау технологиясын қолдана алуы.
- Бағалаудың өлшемдік технологияларын қолдану негізінде оқытудың пән аралық әдістерін меңгергені.
- Педагогикалық талдау әдістерімен, логикалық ойлау машықтарымен қамтылған.

Пәнді оқығанның қорытындысында студент

Білуі міндетті:

Бағалаудың өлшемдік технологияларының теориясын, ғылыми педагогикалық, концептуалдық негіздерін қолдана алуы.

Істей білуі міндетті:

Оқыту үдерісі кезінде бағалаудың өлшемдік технологиясын қолдану.

Меңгеруі міндетті:

Бағалаудың өлшемдік технологияларының педагогикалық методологиялық негіздерін игеру.

Пәннің тақырыптық жоспары:

1. Кіріспе. Бағалаудың өлшемдік технологиялары курсының пәні мен міндеті.
2. Тарих сабағындағы білім алушының оқудағы жетістіктерін бағалаудың ғылыми негіздерін құрастырудың нормалары.
3. Өлшемдік бағалаудың жүйесі. Білім алушы мен мұғалімның тарих сабағындағы пән деңгейіндегі бағалаудың өлшемдіктерін түсінуі.
4. Тарих сабағындағы Блум таксономиялық картасын қолдану.
5. Тарихшы қызметі аспектілерінің өлшемдік бағалануы.
6. Тарих сабағындағы өлшемдік ауқымдарын, дискриптерін, рубрикаторларын қолданудың ерекшеліктері.
7. Тарих сабағынадығы оқудағы жетістіктерді бағалаудағы матрицаны қолдану.
8. Тарих сабағындағы формативті бағалау.
9. Тарих сабағындағы соммалық бағалау.
10. Бағалау үдерісіндегі тарих мұғалімінің орны мен рөлі.
11. Өлшемдік бағалау технологиясының дарынды мен өнерлі білім алушылармен жұмыс жүргізуіндегі механизмдер.
12. Оқу үдерісін жетілдіру мақсатында өлшемдік бағалау технологиясын білім алушылардың жетістіктерін бағалау үшін қолдану.
13. Бағалаудың өлшемдік технологиялары халықаралық білім кеңістігіндегі тәжірибесі.
14. Заманауи тарих білімі жүйесіндегі коучинг.
15. Қазақстан Республикасындағы білім жүйесіндегі бағалаудың өлшемдік технологияларын қолданудың ерекшелігі.

Пән мазмұны:

1. Кіріспе. Бағалаудың өлшемдік технологиялары курсының пәні мен міндеті. Бағалаудың өлшемдік технологиялары курсының пәні мен міндеті, қызметі. Білім жүйесіндегі өлшемдік бағалаудың орны мен рөлі. Өлшемдік бағалау педагогикалық технология ретінде. Бағалаудың өлшемдік технологиялары құзыреттіліктің логикасы мен өзіндік – бағытталған заманауи білімнің тәсілі ретінде.

2. Білім алушылардың жетістіктерін бағалаудың нормаларын ғылыми негіздеу. Өлшемдік бағалауды ұйымдастырудың психологиялық-педагогикалық негіздері. Педагогикалық бағалаудың қызметі мен рөлі. Өлшемдік бағалаудың әдіснамалық негіздері. Өлшемдік бағалаудағы педагогикалық бағалаудың түрлері.

3. Бағалаудың өлшемдік технологиялары педагогикалық технология ретінде. Бағалаудың өлшемдік технологияларының қызметтері. Өлшемдік бағалаудың ұстанымы. Бағалау шараларын ұйымдастыру тәжірибесі.

4. Тарих сабағында Блум таксономиялық картасын қолдану. Бағалаудың позитивті стратегиясы. Тәрбиелеу мен оқытудағы бағаның рөлі. Бағалаудың рейтингтік жүйесі. Өз қалауынша бағалаудың жүйесі. Білім алушылардың сабаққа белсенді қатысуының мониторингі.

5. Тарихшы қызметі аспектілерінің өлшемдік бағалануы. Құзыретті білім технологиялары. Білімдегі құзыретті тәсілінің жүзеге асырылуының инновациялық технологиялары. Құзыретті ЖОО орнының түлегі критериалды білім берудің құзыреттілігін арттырудың тәсілі ретінде. Құзырлылықтың құрылымын анықтау мақстаныда технология мен әдістерді қалыптастыру. Құзырлылықтың құрылымын қалыптастырудағы негізгі әдістері мен тәсілдер жиынтығы. Студенттердің кәсіби құзыреттіліктерін арттыратын әдіс тәсілдерінің психологиялық-педагогикалық негіздері.

6. Тарих сабағындағы өлшемдік ауқымдарын, дискриптерін, рубрикаторларын қолданудың ерекшеліктері.

7. Тарих сабағынадығы оқудағы жетістіктерді бағалаудағы матрицаны қолдану.

8. Тарих сабағындағы формативті бағалау. Оқу жетістіктерін бағалау үдерісінің формативті сипаттамасы. Сабақтың нәтижесіне қол жеткізу жолындағы формативті бағалаудың әдістері. Формативті бағалаудың түрлері.

9. Тарих сабағындағы сомативті бағалау. Оқу жетістіктерін бағалау үдерісінің сомативті сипаттамасы. Сабақтың нәтижесіне қол жеткізу жолындағы сомативті бағалаудың әдістері. Ішкі бағалаудың сомативті модерациясы. Сомативті бағалаудың түрлері. Бағалау механизмдері.

10. Бағалау үдерісіндегі мұғалімнің орны мен рөлі. Қалыптастырушы баға. Тарихты оқыту үдерісіндегі құзырлылыққа бағытталған тапсырмалар, оқытылып жатқан білім бағдарламасындағы сапаны бағалаудағы мұғалімінің рөлі.

11. Дарынды және талантты балалармен жұмыс жасау барысындағы өлшемдік бағалау технологиялары. Дарынды балаларды анықтау жүйесі.

Дарынды және талантты балалармен жұмыс жасау барысындағы қолданылатын бағалаудың өлшемдік технологияларының түрлері.

12. Білім алушылардың оқудағы жетістіктерін өлшемдік бағалау негізінде оқу үдерісін оңтайландыру. Білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағалау технологиясындағы жүйелі-қызметтік тәсілі. Білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағаулау технологиясындағы әмбебап оқу іс-әрекеттері. Бағалау жүйесі. Бағалау мен қадағалау моделі. Білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағалау технологиясының ережелері.

13. Бағалаудың өлшемдік технологиялары халықаралық білім кеңістігінде. Бағалаудың өлшемдік технологиялары халықаралық білім жүйелерінде. Бағалаудың өлшемдік технологияларының Қазақстан Республикасындағы НИМ негізіндегі қолдану тәжірибесі (Назарбаев интеллектуалды мектептер).

14. Заманауи тарих біліміндегі коучинг. Бағалау механизмдері. Тарих сабағындағы білім алушылардың жетістіктерін бағалаудағы рубрикаторлар мен дискрипторлардың рөлі.

15. Қазақстан Республикасындағы білім үдерісіндегі бағалаудың өлшемдік технологияларын қолданудың ерекшеліктері. Қазақстан Республикасындағы білім үдерісіндегі бағалаудың өлшемдік технологияларының орны мен рөлі.

Семинар мен практикалық сабақтар тақырыптарының тізбесі

1. Кіріспе. Бағалаудың өлшемдік технологиялары курсының пәні мен міндеті. Бағалаудың өлшемдік технологиялары педагогикалық технология ретінде.

2. Тарих сабағындағы білім алушының оқудағы жетістіктерін бағалаудың ғылыми негіздерін құрастырудың нормалары. Бағалаудың өлшемдік технологиялары заманауи білім жүйесіндегі функциялары.

3. Өлшемдік бағалаудың жүйесі. Білім алушы мен мұғалімнің тарих сабағындағы пән деңгейіндегі бағалаудың өлшемдіктерін түсінуі.

4. Тарих сабағындағы Блум таксономиялық картасын қолдану.

5. Тарихшы қызметі аспектілерінің өлшемдік бағалануы.

6. Тарих сабағындағы өлшемдік ауқымдарын, дискриптерін, рубрикаторларын қолданудың ерекшеліктері.

7. Тарих сабағынадығы оқудағы жетістіктерді бағалаудағы матрицаны қолдану.

8. Тарих сабағындағы формативті бағалау.

9. Тарих сабағындағы соммалық бағалау.

10. Бағалау үдерісіндегі тарих мұғалімінің орны мен рөлі.

11. Өлшемдік бағалау технологиясының дарынды мен өнерлі білім алушылармен жұмыс жүргізуіндегі механизмдер.

12. Оқу үдерісін жетілдіру мақсатында өлшемдік бағалау технологиясын білім алушылардың жетістіктерін бағалау үшін қолдану. Тарих сабағындағы заманауи бағалаудың міндеті мен мақсаты.

13. Бағалаудың өлшемдік технологиялары халықаралық білім кеңістігіндегі тәжірибесі.

14. Заманауи тарих білімі жүйесіндегі коучинг. Портфолио тарих сабағындағы бағалаудың бір түрі ретінде.

15. Қазақстан Республикасындағы білім жүйесіндегі бағалаудың өлшемдік технологияларын қолданудың ерекшелігі. Назарбаев интеллектуалды мектептеріндегі бағалаудың өлшемдік технологияларын қолдануы.

Студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмалар:

№№ п.п.	СӨЖ үшін тақырыптардың атауы мен тапсырмалардың мазмұны	Бақылау түрлері	Сағат көлемі	Семестр аптасы
Тақырып 1	Қазақстан Республикасының білім жүйесіндегі өлшемдік бағалаудың міндеті	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	1
Тақырып 2	Өлшемдік бағалау технологиясын қолданудың негізінде білім үдерісін ұйымдастыру	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	2
Тақырып 3	Тарих сабағында орындалған тапсырмалардың өлшемдік бағалануы	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	3
Тақырып 4	Тарих сабағындағы бағалаудың формативті технологиясын қолдану	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	4
Тақырып 5	Тарих сабағындағы коучинг технологиясы	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	5
Тақырып 6	Тарих сабағындағы бағалаудың түрлері	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	6
Тақырып 7	Тарих сабағындағы өлшемдік бағалаудың түрлері	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	7
Тақырып 8	Тарих сабағындағы қорытынды бағалау	Ағымдағы бақылау – Power	2	8

		Point Презентациясы		
Тақырып 9	Білім алушыларды тестілік бақылау кезіндегі соммативті бағалаудың эффектісі	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	9
Тақырып 10	Бағалау үдерісіндегі мұғалімнің рөлі	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	10
Тақырып 11	Тарих сабағындағы өзара және өзін-өзі бағалау	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	11
Тақырып 12	Оқудағы жетістіктерді бағалаудың кері байланысы	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	12
Тақырып 13	Талантты және дарынды балаларды бағалау үшін интеллектуалды тапсырмаларды жоспарлау	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	13
Тема 14	Бағалаудың өлшемдік технологиясы негізінде қорытынды бағалау	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	14
Тема 15	Өлшемді бағалаудағы жоспарлау	Ағымдағы бақылау – Power Point Презентациясы	2	15
Барлығы:			30	15

Студенттің оқытушы жетекшілігімен орындайтын тапсырмалар түрлері

№№ п.п.	СӨОЖ үшін тақырыптардың атауы мен тапсырмалардың мазмұны	Бақылау түрлері	Сағат көлемі	Семестр аптасы
Тақырып 1	Бағалаудың өлшемдік технологиясын қолданудың білім алу үдерісіндегі эффектісі	Жеке және топтық кеңес алу	2	1
Тақырып 2	Өлшемдік бағалаудың маңызы	Жеке және топтық кеңес алу	2	2

Тақырып 3	Білім үдерісіндегі формативті бағалау технологиясы	Жеке және топтық кеңес алу	2	3
Тақырып 4	Білім үдерісіндегі соммативті бағалау технологиясы	Жеке және топтық кеңес алу	2	4
Тақырып 5	Тарих сабағында қолданылатын бағалау құрылғылары	Жеке және топтық кеңес алу	2	5
Тақырып 6	Білім алушылардың білім жетістіктерін бағалау стратегиялары	Жеке және топтық кеңес алу	2	6
Тақырып 7	Білім алушылардың портфолиосы мен оны бағалау критериясы	Жеке және топтық кеңес алу	2	7
Тақырып 8	Бағалаудың өлшемдік жүйесіндегі педагогикалық құзыреттіліктер	Жеке және топтық кеңес алу	2	8
Тақырып 9	Балаудың өлшемдік технологияларын қолданудың ғылыми негіздері	Жеке және топтық кеңес алу	2	9
Тақырып 10	Тарих сабағында өлшемдік технологияларын қолданудың нәтижесіндегі білім жетістіктерін мониторингілеу	Жеке және топтық кеңес алу	2	10
Тақырып 11	Өлшемдік бағалаудың маңызы мен міндеті	Жеке және топтық кеңес алу	2	11
Тақырып 12	Білім алушылардың танымдық құзыреттіліктерін қалыптастырудағы өлшемдік технологиялардың рөлі	Жеке және топтық кеңес алу	2	12
Тақырып 13	Білім алушылардың халықаралық бағаланудың жүйесі	Жеке және топтық кеңес алу	2	13
Тақырып 14	Талантты білімалушылармен жұмыс барысындағы өлшемдік бағалауды қолданудың ерекшеліктері	Жеке және топтық кеңес алу	2	14
Тақырып 15	Тарих сабағында қолданатын бағалау құрылғылардың қызметі	Жеке және топтық кеңес алу	2	15
Барлығы:			30	15

Тапсырма тақырыптарының үлгісі.

1. Өлшемдік бағалау – педагогикалық технология ретінде. «Оқушылардың білімін бақылауды ұйымдастыру түрлері, әдістері, тәсілдері» тақырыбында кластер жобасын дайындау.

2. Заманауи білім берудегі өлшемдік бағалау технологияларының қызметі

Төмендегі сұрақтар бойынша конспект жасау:

- бақылаудың түрлері;
- дәстүрлі бақылаудың түрлері;
- тақырыптық бақылаудың ерекшелігі мен қызметі.

3. Өлшемдік бақылау жүйесіне қатысты халықарылық тәсілдерді оқу

Глоссарий құрастыру:

- Қазақстан мен Ресейдегі бағалау жүйесінің даму тарихы бойынша
- Еуропа мен АҚШ-ғы бағалау жүйесінің даму тарихы бойынша.

4. Өлшемдік бағалау технологияларының қызметтері

Төмендегі сұрақтар бойынша конспект жасау:

- бақылаудың ауызша әдісі
- бақылаудың жазбаша әдісі
- бақылаудың графикалық әдісі.

5. Назарбаев зияткерлік мектептерінде өлшемдік бағалауды қолдану әдістер

Power Point бағдарламасында Назарбаев зияткерлік мектептерінде өлшемдік бағалауды қолдану әдістерінің технологиялары бойынша презентация дайындау.

6. Тарих сабақтарында өлшемдік бағалау технологиясын қолдану

Келесі мәселелерді қамти отырып реферат дайындау:

- ағымдық бақылауды ұйымдастырудың ерекшелігі
- оқушылардың шығармашылық жұмыстарын бағалау
- бағалаудың рейтингтік жүйесі
- модульдік-рейтингтік бағалау
- бағалаудың кредиттік жүйесі.

7. Өлшемдік бағалау технологиясының тәжірибелік мәні

Тақырып бойынша кластер дайындау:

Оқытудың жетістігі – бақылау мен бағалау. Оқу үрдісіндегі бақылаудың құрлымдық компоненттері.

8. Оқушылардың білімін бақылау түрлері. Оқушылардың білімін бақылаудың әдістері, тәсілдері және ұйымдастыру түрлері.

Тест - оқытудың нәтижесін бақылау құралы ретінде .

9. Коучинг – заманауи білім беру технологиясы

«Коучинг – білім беру жүйесіндегі инновациялық технология ретінде» тақырыбында баяндама дайындау.

10. Заманауи білім беру жүйесінде формативті және суммативті бағалаудың рөлі

«Оқушылардың оқу жетістігін бағалаудағы формативті және суммативті бағалау әдісі» тақырыбында талдау жасау.

11. Тарихты оқытудағы Lesson Study

Power Point бағдарламасында «Тарихты оқытуда Lesson Study-дың рөлі мен орны» презентация дайындау

12. Дарынды және талантты оқушылардың оқудағы жетістігін бағалау тәсілдері.

Әр студент жеке-дара, жауаптары әртүрлері вариантта берілген 30 тесттік тапсырма құрастыруы қажет.

13. Тарих сабақтарында сыни талдау технологиясын қолдану.

Тақырып бойынша глоссарий құрастыру.

14. Тарих сабақтарындағы өлшемдік бағалау процедурасындағы ақпараттық-коммуникативтік технологиялардың түрі

Әр студент жеке-дара, жауаптары әртүрлі вариантта берілген 20 тесттік тапсырма құрастыруы қажет

15. Тарих сабақтарында бағалаудың қазіргі жүйесінің мақсаты, нысаны мен мәні. Әр студент жеке дара, жауаптары әртүрлі вариантта берілген 30 тесттік тапсырма құрастыруы қажет

Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиет:

1. Государственная программа развития образования Республики Казахстан на 2011-2020 годы. Указ Президента Республики Казахстан от 7 декабря 2010 года № 1118.
2. Система критериального оценивания учебных достижений учащихся. Методическое пособие. – Астана: Национальная академия образования им. И.Алтынсарина, 2013. – 80 с.
3. Шакирова Р.Х., Буркитова А.А., Дудкина О.И. Оценивание учебных достижений учащихся. Методическое руководство. – А.: Билим, 2012. – 80 с.
4. Ильясова Д.С. Активные методы обучения: учебное-методическое пособие. - Кокшетау, 2010.
5. Красноборова А.А. Критериальное оценивание в школе. – Пермь: ПГПУ, 2010.
6. Матвеева Е.И., Панкова О.Б., Патрикеева И.Е. Критериальное оценивание в начальной школе. - М.: ВИТА-ПРЕСС, 2011.
7. Методические пособия АО Назарбаев. Интеллектуальные школы по критериальному оцениванию.
8. Красноборова А.А. Критериальное оценивание как технология формирования учебно-познавательной компетентности учащихся. - Автореф. канд. дисс. - Нижний Новгород, 2010. – 140 с.
9. Кохаева Е.Н. Формативное (формирующее) оценивание: методическое пособие. – Астана: АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» Центр педагогического мастерства, 2014. – 66 с.
10. Данилов Д.Д. Технология оценивания образовательных достижений (учебных успехов) / Образовательные технологии. Сборник материалов. - М.: Баллас, 2008.
11. Аванесов В.С. Теория и методика педагогических измерений - Подготовлено ЦТ и МКО УГТУ-УПИ. - 2005.
12. Ильин Е.П. Мотивация и мотив: теория и методы изучения. Киев 1998.
13. Божович Л.И. Проблема развития мотивационной сферы ребенка Изучение мотивации поведения детей и подростков. – М., 1972.
13. Бордовская Н.В. Современные образовательные технологии. – М., 2013. – 432 с.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Александер Р. Культура и педагогика. - М., 2011. - 250 с.
2. Шнейдер М.Я. Оценка качества образования в школах Международного бакалавриата // Вопросы образования, 2005. - № 1.
3. Black P & Wiliam D (2007): Масштабные системы оценивания: Разработка принципов, основанных на сравнении международных способов. Измерение, London 5 (1): 1-53.

4. Assessment Reform Group (2002 a) Assessment for Learning:10 Principles (Оценивание для обучения: 10 принципов). University of Cambridge Faculty of Education

5. Гуслова М.Н. Инновационные педагогические технологии: учебное пособие. – М.: Академия, 2010.-288 с.

6. Джумагулова Т.Н., Соловьёва И.В. Одарённый ребёнок: дар или наказание. – Санкт- Петербург: Речь, 2009. -160 с.

7. Красноборова А.А. Критериальный подход в оценивании учебных достижений учащихся //Педагогическое образование и наука. Пермь, 2009. - № 6. - С. 91-94.

8. Красноборова А. А. Технология критериального оценивания в логике компетентно стного и личностно-ориентированного подходов //Начальная школа плюс До и После. Пермь, 2010. - №1. - С. 76-81.

Авторлары:

Даулбаев Т.Ф. - тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының аға оқытушысы, саясаттану ғылымдарының кандидаты;

Асымова Д.Б. - тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының аға оқытушысы, доктор PhD.

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

Профессиональный русский язык

5В013000 -История - Религиоведение

2 кредита

Алматы, 2017

Предисловие

1. **Разработана и внесена** УМО по группе специальностей «Образование» РУМС МОН РК при КазНПУ имени Абая

2. **Утверждена и введена в действие** приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан

3. Типовая учебная программа разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования РК 2016 года (Типовой учебный план, утвержденный протоколом № 2 заседания РУМС МОН РК от 30.06.2016 г.)

4. Рецензенты

Сексенбаева Г. А. - доктор исторических наук, профессор кафедры Всеобщей истории КазНУ им. Аль-Фараби

Султанова Ф.М. - кандидат исторических наук, доцент кафедры «Политологии и социально-философских» дисциплин Института истории и права КазНПУ имени Абая

5. РАССМОТРЕНА на заседании Республиканского Учебно-методического Совета от **30.06.2016** года. **Протокол № 2**

Пояснительная записка

Курс «Профессиональный русский язык» является важнейшим компонентом профессиональной подготовки современного специалиста любого профиля, в том числе и будущих учителей истории и религиоведения.

Профессиональный характер данного курса определяется в первую очередь коммуникативными и профессионально-познавательными потребностями специалиста педагогического профиля. В этом контексте указанная дисциплина представляет собой одно из необходимых звеньев системы непрерывного образования и как таковая, она продолжает курс базового иностранного языка и обеспечивает подготовку к дальнейшей самостоятельной работе как по специальности, требующей применения английского языка, так и по иностранному языку.

Овладение курсом профессионально-ориентированного иностранного языка рассматривается как приобретение студентом высокой коммуникативной и профессиональной компетенции, уровень которой позволяет пользоваться языком практически в профессиональных ситуациях общения, в профессиональной педагогической деятельности, в чем проявляется законченный характер вузовского курса иностранного языка.

Приобретение такого уровня компетенции осуществляется в соответствии с основными положениями теории речевой деятельности и коммуникации. Языковой материал рассматривается как средство углубления профессиональной компетенции будущего учителя истории и религиоведения, развития его мировоззрения, способности самостоятельного креативного мышления и, в конечном итоге, подготовки конкурентно-способного специалиста.

Дисциплина «Профессионально-ориентированный русский язык» имеет важное значение для систематизации междисциплинарных связей профессиональной образовательной программы по специальности 5В012900 «История и религиоведение» в группе специальностей «образование» и формирования целостного мировоззрения будущего педагога и через языковой материал обобщает и углубляет полученные базовые знания по таким предметам как «Иностранный язык», «Всемирная история», «История Казахстана», «Мировые религии», «Религиоведение», которые формируют базовый комплекс умений и навыков будущего специалиста.

Целью дисциплины «Профессиональный русский язык» для специальности 5В013000 «История и религиоведение» в группе специальностей «образование» является формирование представления о целостности историко-религиоведческой науки и развитие творческого мышления специалиста; углубление и совершенствование профессиональной и коммуникативной компетенции будущего учителя истории и религиоведения; практическое владение и использование иностранного языка в профессиональной деятельности, реализация таких ее аспектов как своевременное ознакомление с новыми зарубежными образовательными

технологиями, новейшими тенденциями в развитии исторической, религиоведческой и педагогической науки.

Задачи дисциплины:

- углубление знаний лексико-грамматического строя иностранного языка;
- совершенствование основных видов и форм речевой деятельности, основанной на коммуникативно-профессиональной направленности для усвоения базового естественнонаучного языка, исторической, религиоведческой терминологии на иностранном языке;
- обучение реферированию и аннотированию литературы на иностранном языке и использованию ее в профессиональной деятельности;
- формирование компетенций и ознакомление социально-поведенческими характеристиками представителей другой культуры;
- формирование социокультурной толерантности будущего специалиста.

Компетенции:

профессиональные компетенции:

- должен овладеть содержанием курса обучения;
- способствовать эффективному применению знаний и умений дисциплины в педагогической деятельности;
- уметь структурировать знания дисциплины;
- способствовать выработке методов и приемов исследовательской работы;
- владеть инновационными технологиями обучения.

Предметные компетенции:

- овладеть основными и важнейшими терминами и понятиями исторической и религиоведческой наук на иностранном языке;
- уметь детерминировать ключевые проблемы развития исторической и религиоведческой наук в рассматриваемый период в специальной иностранной литературе;
- на основе освоения дисциплиной "Профессионально - ориентированный иностранный язык", студент должен уметь высказывать свои суждения по проблемам истории и религиоведения на иностранном языке.

Профессионально-ориентированный иностранный язык как закономерное продолжение базовых дисциплин представляет собой самостоятельный курс, имеющий свою собственную логическую структуру и оригинальное содержание и рассматривается как необходимая часть профессиональной образовательной программы подготовки кадров по специальности 5В013000 «История и религиоведение» в группе специальностей «образование». Данная дисциплина обобщает и систематизирует полученные студентом базовые знания по иностранному языку как общеобразовательному предмету и ряду других специальных дисциплин, таких как «История древнего мира», «История Средних веков», «Средневековая история Казахстана», «Новая и новейшая история стран Европы и Америки», «Новая и новейшая история стран Азии и Африки», «История мировых религий», «Религиоведение»; стимулирует мотивацию студентов к совершенствованию и углублению своих профессиональных

знаний через приобщение к источникам информации на иностранном языке, к расширению общего и профессионального кругозора и способствует гуманизации естественно-научного образования.

Объектом данной дисциплины является специфика профессионально-ориентированного иностранного языка в формате подготовки педагогических кадров по специальности 5В013000 «История и религиоведение» в группе специальностей «образование».

СОДЕРЖАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ

Раздел I. Введение в историю

1. Происхождение истории

Определение истории. История первобытного общества. Историография. Философия истории. Исторические методы. Специальная терминология и фразеология.

2. Этимология «истории»

История слова «история». Древнее греческое слово ἱστορία. Труд Аристотеля «Περὶ τῶν Ζῴων Ἱστορίαι» (Περι Τα Ζωα Ιστορίαι "Запросы о Животных"). Слово «история» ἱστορ в Гимнах Гомера, Гераклите, присяге Афинских эфебосов, и в боиотических надписях.

3. История и предистория

История - память об опыте прошлого Человека разумного sapiens во всем мире. Сохранение исторического опыта в письменных отчетах. "Предистория" – первобытнообщинный строй древних насельников. История человечества и возникновение открытий и изобретений. Революции в материальном и духовном развитии человечества.

4. История Древнего мира и Средних веков. Возникновение земледелия, скотоводства и ремесла. Общие черты первого периода истории древнего мира и проблемы путей развития. Предистория древневосточных цивилизаций. Выделение человека из животного мира на Афро-азиатском континенте. Древний Египет. Урарту. Месопотамия. Ассирийское царство. Древний Китай. Рим в классический период. Специальная историческая терминология и фразеология. Содержание терминов "средние века" и "феодализм", их соотношение. Историческое понятие "Западная Европа". Хронологические границы курса. Периодизация западноевропейского средневековья, общая характеристика основных этапов его развития. Становление западноевропейского общества: Франция, Италия, Германия, Северная Европа. Византия в IV - XII вв. Крестовые походы. Страны Азии и Африки в средние века. Специальная историческая терминология и фразеология.

5. Всемирная история. Новый и Новейший период. Английская буржуазная революция XVII в. Война за независимость английских колоний в Северной Америке. Великая французская буржуазная революция XVIII в. Политическое развитие Германии и Италии на 50-70-е гг. XIX в. Первая

мировая война 1914-1918. Специальная историческая терминология и фразеология. Страны Европы и Америки после первой мировой войны (1918-1939). Мировой экономический кризис 1929-1933 гг. Фашизм в Германии и Италии. "Новый курс" в США. Вторая мировая война. Страны Европы и Америки во второй половине XX в. Начало XXI в. и государства стран Европы и Америки. Специальная историческая терминология и фразеология.

6. Древняя история Казахстана. Антропогенная история Казахстана. Каменный век: периодизация и памятники. Казахстан в эпоху бронзы. Зарождение и развитие кочевничества. Казахстан в эпоху раннежелезного века. Саки, скифы. Гунны, уйсунь, канглы. Проблема взаимоотношений кочевого мира и оседлых цивилизаций в Центральной Азии.

7. Средневековая история Казахстана. Историческое значение образования первой евразийской империи тюрок Бумына и Истеми. Тюрский каганат и его распад. Кочевые племена степей. Образование государства Тимура и его завоевательные походы. Карлуки и Караханиды. Образование Кыпчакского ханства. Огузы (XI-XII вв.). Казахстан в XIII-XV вв. Завоевание Шынгыс-хана. Золотая Орда, Белая Орда, Синяя Орда, Ногайская Орда, Моголистан, государство Темирлана, ханство Абулхайра, Сибирское ханство. Социально-экономическое положение Казахстана в XVII-XVIII вв.

8. Новая история Казахстана. Правление Тауке хана. Принятие казахскими правителями российского протектората. Аблайхан и его деятельность. Политика колониальной администрации в Казахстане в середине XVIII – начале XX вв. Утрата Казахстаном государственной независимости. Национально-освободительные движения. Социально-экономическое положение Казахстана в конце XIX - начале XX вв. Казахстан в годы первой мировой войны. Антиколониальное восстание 1916 г. в Казахстане.

9. Новейшая история Казахстана. Казахстан после февральской буржуазно-демократической революции. Образование партии Алаш и правительства «Алаш-Орды». Октябрьская революция 1917 г. Казахстан в годы гражданской войны 1918-1920. Казахстан в период советской власти. Социально-экономическое развитие Казахстана в 1920-1940 гг. Казахстан в годы Отечественной войны (1941-1945 гг.). Казахстан в послевоенные годы. Социально-экономическое развитие Казахстана в 60-80 гг. XX века. Распад СССР. Возрождение государственной независимости Казахстана. Независимый Казахстан. Республика Казахстан и мировое сообщество.

Раздел II. Религиоведение

10 Религия как феномен культуры. Классификация религий. Проблема возникновения религии. Структура религии. Роль религии в жизни человека и общества.

11 Ранние формы религиозного сознания. Формы поведения и ориентации архаического сознания – анимизм, фетишизм, тотемизм, магия. Возникновение мифа и мифосознания. Становление религии.

12 Иудаизм. Иудаизм как мировая религия. «Тора» – главный документ иудаизма. «Талмуд» – Священное Предание иудаизма. Апофатические

тенденции в «Талмуде». Комментаторская культура иудаизма. Еврейская философия в средние века.

13 Буддизм. Социально-экономические условия возникновения и развития буддизма в Индии. Идеологические предпосылки буддизма. Миф о Будде. Основные догматы буддизма. Пантеон, обрядность и духовенство буддийской церкви. Основные системы буддизма – хинаяна и махаяна. Распространение буддизма. Особенности ламаистской разновидности буддизма.

14. Христианство. Социально-экономические предпосылки христианства. Идеологические предпосылки христианства. Иудейские корни христианства. Основные особенности раннего христианства. Датировка источников по раннему христианству. Православие.Католицизм.Протестантизм.

15. Ислам. Социально-экономические и идеологические предпосылки возникновения ислама. Образ основателя ислама Мухаммеда. Характер раннего ислама. Борьба за установление ислама. Распространение ислама. Сунна. Мусульманское богословие. Мутазилиты. Калам. Мистицизм в исламе.Суннизм.Шиизм.

Самостоятельная работа студентов под руководством преподавателя

№№	Наименование тем
Тема 1	Универсальные термины и понятия исторической науки.
Тема 2	Термины и понятия по теме «Происхождение истории»
Тема 3	Понятия и фразеологии по теме «История и предистория»
Тема 4	Категориально-понятийный аппарат по историографии
Тема 5	Специальные понятия и дефиниции по теме «Периодизация Всемирной истории»
Тема 6	Понятия и фразеологии по теме «История Древнего мира»
Тема 7	Дефиниции по теме «История средних веков»
Тема 8	Термины и понятия по теме «Всемирная история. Новый период»
Тема 9	Понятия и фразеологии по теме «Всемирная история. Новейший период»
Тема 10	Терминология и определения религиоведения
Тема 11	Термины и определения по теме «История религии»
Тема 12	Определения и фразеология по теме «Религия, мистика и магия»
Тема 13	Специальные термины и определения по теме «Древняя Персия – зороастризм»
Тема 14	Термины и определения «Япония-Синтоизм»
Тема 15	Определения и фразеология по теме «Ислам на Ближнем Востоке»

Самостоятельная работа студентов

№№	Наименование тем
Тема 1	Чтение и перевод исторических текстов по истории первобытного общества

Тема 2	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Древний Египет»
Тема 3	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Древние цивилизации»
Тема 4	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Средневековая история стран Европы»
Тема 5	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Средневековая история стран Азии и Африки»
Тема 6	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Мировая культура»
Тема 7	Подготовка и написание реферата на тему «Выдающиеся политические и государственные деятели мира»
Тема 8	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Древняя история Казахстана»
Тема 9	Чтение и перевод исторических текстов по теме «Средневековые государства Казахстана»
Тема 10	Чтение и перевод текстов по теме «Свободомыслие в новое и новейшее время»
Тема 11	Чтение и перевод текстов по теме «Мировоззрение и его типы»
Тема 12	Чтение и перевод текстов по теме «Человек в религиозном и нерелигиозном мировоззрениях»
Тема 13	Чтение и перевод текстов по теме «Мировоззренческое значение естествознания»
Тема 14	Чтение и перевод текстов по теме «Мировоззренческое значение обществознания»
Тема 15	Чтение и перевод текстов по теме «Нравственное значение религиозного и нерелигиозного мировоззрений»

СПИСОК РЕКОМЕНДУЕМОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

История

1. Абусейтова М.Х., Баранова Ю.Г. Письменные источники по истории и культуре Казахстана и Центральной Азии в XIV-XVIII вв. - Алматы, 2001.
2. Артыкбаев Ж.О. Кочевники Евразии в колеедоскопе веков и тысячелетий. - СПб., 2005.
3. Әбділдаұлы Б. Талас. Айша Бибі. Қарахан. - Алматы, 2002.
4. Гаркавец А. Великая степь в произведениях античных и византийских авторов. Изд. 2-ое. - Алматы, 2006.
5. Дәулетхан Ә. Түркеш қағанаты (саяси және мәдени тарихын зерттеу 692-766 жылдар). Бірінші кітап. - Алматы, 2005.
6. Древнетюркский мир: истории и традиции: /под ред. Загидуллина И.К. - Казань, 2002.
7. Қазақ мемлекеттілігінің тарихы (ежелгі және ортағасырлық кезең). - А., 2007.
8. Қазақстанның мәдени мұрасы. //Халықаралық ғылыми конференцияның материалдары. 19 қазан 2005 жыл. -А., 2005.

9. «Рухани - ғылыми мұра» тақырыбындағы республикалық ғылыми теориялық -конференция материалдары. 7 қараша, 2008 жыл. - А., 2008. 608-бет.
10. Сартқожаұлы Қ. Байырғы түрік жазуының генезисі. -Астана, 2007.
11. Сыздықов С. М. Қарлық мемлекеті. - Алматы, 2000.
12. Султанов Т. И. Чингиз-хан и Чингизиды. Судьба и власть. - М., 2006.
13. Происхождение народа тюркют. [http:// use.ucoz.ru.forum/22-95-1](http://use.ucoz.ru/forum/22-95-1).
14. Феномен кочевничества в истории Евразии. Номадизм и развитие государства. /Сб. материалов Международной научной конференции.- А., 2007.
15. Nessipbaeva K.R. Professional-Oriented foreign language.-А., 2012.
16. Benjamin, Jules R. A Student's Guide to History .New York, 2009.
17. Breasted, J. H. Ancient times, a history of the early world: an introduction to the study of ancient history and the career of early man. Boston: Ginn and Company. 2002.
18. Carr, E.H. with a new introduction by Richard J. Evans; *What is History?*; Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2001, ISBN 0333977017.
19. Furay, Conal, and Michael J. Salevouris. *The Methods and Skills of History: A Practical Guide*.2010.
20. Kelleher, William. *Writing History: A Guide for Students* (2008) excerpt and text search .(2006) Oxford: Oxford University Press, online
21. *The American Historical Association's Guide to Historical Literature* (ed. by Mary Beth Norton and Pamela Gerardi (3rd ed. 2 vol, Oxford U.P. 1995) 2064 pages; annotated guide to 27,000 of the most important English language history books in all fields and topics.
22. Presnell, Jenny L. *The Information-Literate Historian: A Guide to Research for History Students* (2006) excerpt and text search
23. Tosh, John; *The Pursuit of History* (2006), ISBN 1405823518.
24. Woolf D. R. *A Global Encyclopedia of Historical Writing* (Garland Reference Library of the Humanities) (2 vol 1998) excerpt and text search
25. Williams, H. S. (1907). The historians' history of the world. (ed., This is Book 1 of 25 Volumes; PDF version is available)
26. Tilly, Chrles; *Why and How History Matters*, in Robert Goodin & Charles Tilly, eds., Oxford Handbook of Contextual Political Analysis .

Интернет ресурсы

1. Отдел древней и средневековой истории Казахстана. http://kazhistory.narod.ru/otdel_dr.html.
2. Восточная литература.
3. Библиотека сайта XIII век.
4. Центральноазиатский исторический сервер- Библиотека. <http://www.Kyrgyz.ru>.
5. A Global History Of World War II A Global History Of World War II Gerhard L. Weinberg 1196 стр, карты PDF 9,85 Мб История Второй мировой войны. mirknig.com/Книги/...-world-history.html

6. World History: World History Online navigates through 3 000 years of world history with links to important persons of world historical importance; civilization timelines; cultural events...hyperhistory.com
7. Ancient, world history, and last 1000 years events timelines. infoplease.com>ipa/A0001196.html.
8. Review of world history textbooks, with careful attention to areas of weakness and trends within major periods (timelines are useful tools for doing this) sat.collegeboard.org>Practice>.../world-history
9. United States History World History Susan M. Pojer, Maria Regina H.S. Ancient History: Greece & Rome Rob S. Rice Biographies What did these famous people do? eleaston.com>history.html
10. If you are searching for interesting and concise facts about History, Timelines and Events, countries and the different Nations of the World then search no more! facts-about.org.uk>index-history-and-events.htm

Религиоведение

1. В.В. Дмитриев, Л.Д. Дымченко. Основы религиоведения. СПб., 2001.
2. История религии. Учебное пособие. СПб., 1995.
3. Кислюк К.В., Кучер О.Н. Религиоведение. Ростов-на-Дону, «Феникс», Харьков, «Торсинг» 2004.
4. Кислюк К.В. Религиоведение. Ростов-на-Дону «Феникс», 2004.
5. Лобазова О.Ф. Религиоведение. Ростов-на-Дону «Феникс» 2004.
6. Муза Н.И. История религий. Ростов-на-Дону «Феникс» 2004.
7. Религии мира 10-11 классы. М. «Дрофа» 1997.
8. Всеобщая история религий мира. Эксмо. 2006 г. – 736 стр.
9. Голосовкер Я.Э. Сказания о титанах. М. 1993.
10. Гикертон Ч.У. Тайные общества всех веков и всех стран. М. 1993.
11. С.А. Горохов, Т.Т. Христов. Религии народов мира. КноРус, 2010 г. – 432 стр.
12. Грекова Т.И, Болезнь и смерть – зло или благо? Л. 1983.
13. Джон Янг Христианство. М. 2005. Дубровская О. Древние религии мира. М.2003.
14. Дуглас Хардиг. Религии мира. Открытый мир. Ганга, 2008 г.- 176 стр.
15. Еремеев Д.Е. Ислам – образ жизни и стиль мышления. М. 1990.
16. Журнал «Наука и религия» 2003 №3.
17. Журнал «Наука и религия» 2003 №12.
18. Журнал «Наука и жизнь» 2004, №7.
19. Журнал «Наука и религия» 2004, №11.
20. Журнал «Наука и религия» 2004, №12.
21. Игнатъев И.П. Как стать Буддой. Л. 1991
22. Кочетов А. Ламаизм. М. 1973 Крымский К. История мусульманства. М. 1993.
23. Мень А. Тайна жизни и смерти. М. 1992.

24. Митрохин Л.Н. Религии “Нового века”. М. 1985.
25. Мифы Древнего Египта. СПб., 1995.

Интернет ресурсы

1. Schemes of work for QCA KS3 syllabus, GCSE and A level in the United Kingdom
2. Религиоведение kaznu.kz/ru/3224 копия Религиоведение - это комплекс наук, которые изучают историю вероучений и институционных форм религиозной жизни, религиозное культурное наследие (...)
3. Религиоведение | Религии Мира. Портал о мировых религиях "Relig.Info" relig.info/encyclopedia/... копия
4. статья о религиоведении еще не готова. можно поосмотреть об истории религиоведения
5. IBCSR Research Review — краткая онлайн информация о публикуемых академических статьях и книгах в сфере религиоведения. (англ.)

Словари и энциклопедии

1. Лингвистическая энциклопедия. Словарь. Гаджиева Н.З. Тюркские языки.- М., 1990. С..527-529.
2. Словарь иностранных слов. – М., 2000.
3. Қазақ Энциклопедиясы. - Алматы, 1998. 1-8 томдар.
4. The British Encyclopedia, or Dictionary of Arts and Sciences was published in 1809 in six octavo volumes and around 150 plates. 1800s books.
5. Woolf D. R. A. Global Encyclopedia of Historical Writing (Garland Reference Library of the Humanities) (2 vol. 1998) excerpt and text search Мифы народов мира. Энциклопедия в 2 томах. М., 1991.
6. Мифы Древней Греции. СПб., 1995.
7. Мифы и предания. (Словарь). М., 1993.

Автор -составитель:

Несипбаева Калия Рахимовна – доктор исторических наук, профессор кафедры Всемирной истории Института истории и права КазНПУ им. Абая

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

STANDARD CURRICULUM

POIYa 3207 The professional oriented foreign language

5B013000 - History and Religious Study"

2 credits

Almaty 2018

Introduction

1. **THE CURRICULUM DESIGNED AND RECOMMENDED** by education and methodical union of the group of specialties “Education” REMB of MES RK within Abay Kazakh National Pedagogical University

2. **APPROVED AND LAUNCHED** by The Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

3. The Curriculum was designed in accordance with The Government Compulsory Standard of Education of Kazakhstan of 2016 (Model Curriculum, approved by minute of the meeting REMB of MES RK of 30/06/2016)

4. Peer-reviews

Secsenbaeva Gulzira Ashimhanovna - the doctor of historical sciences, Professor of World History's chair of Historical department of Al-Farabi Kazakh National University

Sultanova Farida Majitovna –candidate of historical sciences, Associative Professor of Abai Kazakh National Pedagogical University

5. **REVIEWED in the meeting of Republic Education Board's Section Education** on 30 June 2016. Minute № 2

Explanatory memorandum

The discipline «Professionally-oriented foreign language» is an essential component of training modern specialists in every field, including the future teachers of history and religious Study.

Professionally-oriented nature of this discipline is primarily determined by the communicative and cognitive needs of specialist of pedagogical profile. In this context, the discipline is one of the essential components of the system of continuing education and as such, it continues to offer basic language and provides preparation for further independent work on the specialty that requires the use of a foreign language.

Mastering of the professionally-oriented language is seen as an acquisition by higher school student of communicative and professional competence, that can be used in professional communicative situations in professional educational activities, and proves conclusive character of university foreign language discipline.

The acquisition of such a level of competence achieved in accordance with the provisions of the basic theory of speech and communication. Language material is considered as a means of future teachers of history and religious study professional competence deepening, and developing of his world, and ability of independent creative thinking and, ultimately, of preparing a competitive specialist.

"Professionally-oriented foreign language" discipline is important for organizing interdisciplinary relations of professional training program in the specialty 5B013000 «History and Religious Study» in the “education” group of specialties and in the formation of a holistic outlook of the future teacher. Language material summarizes and deepens the production of knowledge in the following subjects «Introduction to history», «World History», «History of Kazakhstan», «Foreign language», «World Religions», «Ethno confessional States» which form the basic set of skills of the future specialist.

The **purpose** of the discipline "Professionally-oriented foreign language" for the specialty 5B012900 «History and Religious Study» in the “education” group of specialty is to create understanding of the historical and religious integrity of science and the development of creative thinking; extension and improvement of professional and communicative competence of future teachers of history and religious study; working out knowledge and using of foreign language in professional activities; the implementation of its aspects as a timely presentation of new foreign educational technology and of the latest trends in the development of historical, religious and pedagogical science.

The **tasks** of discipline:

- increasing of knowledge of lexical and grammatical structure of foreign language;
- improving of the basic types and forms of speech activity, based on communicative and professional direction for learning basic of scientific language, historical and religious terminology in foreign language;
- training of literature abstracting and annotating abilities in foreign language and using it in their professional activity;

- formation of competence and mastering of social and behavioral characteristics of different cultures;
- formation of social and cultural tolerance of future specialist.

Competences:

professional competences:

- to seize the maintenance of discipline;
- to promote effective application of knowledge and abilities of a discipline in pedagogical activity;
- to be able to structure knowledge of a discipline;
- to promote developments of methods and receptions of research work;
- to use innovative technologies of training.

subject competences:

- to seize the basic both major terms and concepts of historical and religious science in a foreign language;
- to be able to allocate key problems of development of historical and religious science during the specified period in foreign literature;
- on the basis of mastering by a discipline "Professionally-oriented foreign language" the student should be able to state the judgment on history and religious study in a foreign language.

Professionally-oriented foreign language as a natural extension of the basic disciplines is a stand-alone course, and has its own logical structure and original content and is seen as a necessary part of the professional education training programs on specialty 5B013000 «History and Religious Study» in the “education” group of specialties. This discipline summarizes and classifies students’ basic knowledge of foreign language as a general subject, and some other special subjects, such as «Ancient history», «History of the Middle Ages», «Ancient history of Kazakhstan», «Medieval history of Kazakhstan», «History of the countries of the East», «A history of World Religions», «Buddhism», «Christianity», «Islam» and stimulates students' motivation to improve and develop their professional knowledge through communion to information in a foreign language, and to expand the general and professional outlook and promotes humanizing of science education.

THE DISCIPLINE CONTENT

Part I. History

1. History (origin and definition). Etymology of history. History and prehistory. Historiography. Historical methods. Areas of study. Philosophy of history. The historical techniques and guidelines. World history. Art History. Chronology: science of localizing historical events in time. Cultural history: the study of culture in the past.

2. Periods of world history. Special historical terminology and phraseology. *Ancient history.* Occurrence of agriculture, cattle breeding and craft. Common features of the first period of ancient history and a problem of ways of development. Background ancient east civilizations. Allocation of the person from fauna on the Afro-Asian continent. Ancient Egypt. Urartu. Mesopotamia. An Assyrian kingdom. Ancient China. Ancient Greece and Rome. Special historical terminology and phraseology. *A History of the Middle Ages.* The maintenance of terms "Middle Ages" and "feudalism", their parity. Historical concept "Western Europe". Chronological borders of a course. The periods of the West European Middle Ages, a general characteristic of the basic stages of its development. Formation of the West European society: France, Italy, Germany, Northern Europe. Byzantium in IV - XII centuries. Crusades. The countries of Asia and Africa in the Middle Ages. Special historical terminology and phraseology.

3. A world history. The new period. English bourgeois revolution of the XVIIth century. War for independence of English colonies in the North America. Great French bourgeois revolution of the XVIII century. Political development of Germany and Italy for 50-70th XIX century. The First World War 1914-1918. Special historical terminology and phraseology.

4. A world history. Contemporary history. The countries of Europe and America after the First World War (1918-1939). A world economic crisis 1929-1933. Fascism in Germany and Italy. "A new course" in the USA. The Second World War. The countries of Europe and America in second half of the XXth century. The Beginning of the XXIst century and the state of the countries of Europe and America. Special historical terminology and phraseology.

5. Ancient history of Kazakhstan. Special historical terminology and phraseology. Antropogenovaja history of Kazakhstan. The Stone Age: a periods and monuments. Kazakhstan during a bronze epoch. Origin and development nomads. Kazakhstan during an epoch early iron period. Saks, Scythians. Huns, ujsinies, kangls. A problem of mutual relations of the nomadic world and settled civilizations in the Central Asia.

6. Medieval history of Kazakhstan. Special historical terminology and phraseology. Historical value of formation of the first Eurasian empire of Turkis of Bumyna and Istemi. Turk'kaganat and its disintegration. Nomad tribes of steppes. Formation of the state of Timur and its aggressive campaigns. Karluks and Karahanidies. Formation of Kypchaksky khanate. Oguzy (XI-XII centuries). Kazakhstan in XIII-XV centuries. The invasion of the Shyngys-khan. A Gold Horde,

the White Horde, the Dark blue Horde, the Nogajsky Horde, Mogolistan, the state Temirlana, khanate of Abulhaira, the Siberian khanate. Social and economic development of Kazakhstan in XVII-XVIII centuries.

7. A modern history of Kazakhstan. Special historical terminology and phraseology. A ruling of Taukekhan. Acceptance by the Kazakh governors Russian protectorate. Ablaykhan and its activity. A policy of colonial administration in Kazakhstan in the middle of the XVIII – the beginning of XX centuries. Loss of the state independence by Kazakhstan. The national-liberation movements. Economic and social situation of Kazakhstan in the end of the XIX - the beginning of XXth centuries. Kazakhstan in days of the First World War. Anticolonial revolt of 1916 in Kazakhstan.

8. Contemporary history of Kazakhstan. Special historical terminology and phraseology. Kazakhstan after February bourgeois-democratic revolution. Party Alash and government "Alash-horde" formation. A. Bukejhanov. Kazakhstan in the Soviet power. October revolution of 1917. Kazakhstan in days of civil war 1918-1920. Social and economic development of Kazakhstan in 1920-1940 Kazakhstan in days of Patriotic war (1941-1945). Kazakhstan in post-war years. Social and economic development of Kazakhstan in 60-80 of the XXth century. Disintegration of the USSR. Revival the state independence of Kazakhstan. Independent Kazakhstan. Republic of Kazakhstan and the world community.

9. Culture of the Kazakh people. Special historical terminology and phraseology. Culture ancient inhabitants of Eurasia. Culture of tucks the people in the ancient time. Medieval culture of the Kazakh people. Material and spiritual culture of the Kazakh people during modern and contemporary time. Republic of Kazakhstan and its culture development.

Part II. Religious Study

10. Introduction to religious studies. Subject and structure of religious studies. Religious studies as complex rather independent branch of humanitarian knowledge, its subject – religion. Structure of discipline: religion philosophy, religion sociology, religion psychology, religion phenomenology, religion history, free-thinking history. Research methods. Religious and theological understanding of religion. Concept of outlook. Features of religious outlook. Theology, its definition and the initial principles of an explanation of the world, a place and a role in religious consciousness. Confessional in theological interpretation of religion. Features of orthodox definition of religion. Scientific understanding of religion. Scientific outlook, its initial principles of understanding of religion. Religion as difficult spiritual phenomenon. Anthropological concept of religion, sociological approach, historical concept, cultural view of religion and its features, psychological analysis of religion, religion and its gnoseological nature, religion and science, Religion as specific form of public consciousness and designing of the world. Definitions, names, works. Structure of religion, its role and functions.

11. Religion history, its historical and modern types and forms. Theoretical discussion on the issue of classification of religion, its types and forms. Religion origin: theoretical problems and discussions. Religious consciousness of primitive society, its feature, form of prereligious consciousness. Taylor and animistic theory. Religion, mysticism and magic – a historical and modern view. Primitive beliefs of people of the world. Paganism of ancient Slavs.

12. Ethno- religious states. Definition, place and role in the history of the people and cultures. Characteristic of religions: Japan – Shintoism and a zen Buddhism. China – Confucianism, Taoism, Chán Buddhism. India – Jainism and Hinduism. Israel – Judaism. Ancient Persia – zoroastrianism and etc.

13. World religions. Definition of world religions. Buddhism, emergence: scientific view and Buddha's life. Formation of the doctrine and Buddhist literature, Tipitaka, Dhammapadam and Vinaya. Buddhism metaphysics, dogma, cult, organization, temples and monasteries. Directions of the Buddhism: Theravada, Mahayana, Vajrayana. Tibetan Lamaism. Modern conditions of the Buddhism.

14. Christianity. Christian thinkers about emergence of Christianity. Scientific approach: social and economic, historical, cultural prerequisites of Christianity, its ideological sources. **Evolution of Christianity.** Formation of Christian dogma, literature, Bible, its Christian and cultural analysis. Fight for unity, Christian cathedrals and spiritual discussions. Formation of Christian church. Split of Christianity, its ancient directions, Western and Eastern Christianity. Orthodoxy, features of its social nature, organization, dogma, cult. Concept of Universal Orthodoxy, current state of a problem. Orthodoxy and Ancient Russia, Christianization of Russia, circumstances, values, consequences. Modern Orthodox church: doctrine, organization, activity. **Catholicism,** features of its sociohistorical time. Dogma, cult, organization. Catholicism in the history of the people of Europe. Modern Catholicism. Modern problems of relationship of Russian Orthodox Church and Catholic Church. **Protestantism,** its nature, emergence, features of dogma, cult, organization. Directions of Protestantism, their characteristics. Protestantism in the modern world.

15. Islam. Islamic authors about emergence of Islam, the Prophet Muhammad's life, the Koran and the Islamic doctrine. A scientific view on Islam history, its doctrine, a cult, the organization. Directions of Islam: Sunni Islam, Shia Islam, Sufism. Islam in the modern world, its religious political organizations and the movements. Religious fundamentalism and extremism. Islam in the modern world.

Student independent work with instructor

No. point	The name of themes and the context of tasks for SIWI
Theme 1	Universal terms and definitions of a historical science.
Theme 2	Terms and definitions on a theme « History (origin and definition)»
Theme 3	Definitions and phraseology on a theme «History and a prehistory»
Theme 4	Special terms and definitions on a theme «World history Periodization», "Ancient history", «History of the Middle Ages»

Theme 5	Terms and definitions on a theme « Modern World history», « Contemporary World history»
Theme 6	Special historical terms and definitions on a theme «Ancient history of Kazakhstan», «Medieval history of Kazakhstan»
Theme 7	Special historical terms and definitions on a theme «Ancient history of Kazakhstan», «Medieval history of Kazakhstan»
Theme 8	Definitions and phraseology on themes «Modern history of Kazakhstan»
Theme 9	Definitions and phraseology on themes «Contemporary history of Kazakhstan»
Theme 10	Universal terms and definitions of a religious science.
Theme 11	Terms and definitions on a theme «A history of religion»
Theme 12	Definitions and phraseology on a theme «Religion, mysticism and magic»
Theme 13	Special terms and definitions on a theme «Ancient Persia – zoroastrы»
Theme 14	Terms and definitions on a theme «Japan – Shintoism»
Theme 15	Definitions and phraseology on a theme «Islam in Middle East»

Student independent work

№№ poin	The name of themes
Theme 1	Read and translate of historical texts on stories of a pre-history
Theme 2	Read and translate of historical texts on a theme «Ancient Egypt», «Ancient civilizations»
Theme 3	Read and translate of historical texts on a theme «Medieval history of the countries of Europe»
Theme 4	Read and translate of historical texts on a theme «Medieval history of the countries of Asia and Africa»
Theme 5	Preparation and abstract writing on a theme «Outstanding political and statesmen of the world»
Theme 6	Read and translate of historical texts on a theme «Ancient history of Kazakhstan»
Theme 7	Read and translate of historical texts on a theme «Medieval states of Kazakhstan»
Theme 8	Read and translate of historical texts on a theme «Modern history of Kazakhstan»
Theme 9	Read and translate of historical texts on a theme «Contemporary history of Kazakhstan»
Theme 10	Read and translate of religious texts on a theme «Christianity»
Theme 11	Read and translate of religious texts on a theme «Buddhism»
Theme 12	Read and translate of religious texts on a theme «Islam»
Theme 13	Read and translate of religious texts on a theme «Catholicism»
Theme 14	Read and translate of religious texts on a theme «Protestantism»

Theme 15	Read and translate of religious texts on a theme «Scientific understanding of religion»
----------	---

THE LIST OF THE RECOMMENDED LITERATURE

History

27. Абусейтова М.Х., Баранова Ю.Г. Письменные источники по истории и культуре Казахстана и Центральной Азии в XIV-XVIII вв. - Алматы, 2001.
28. Артыкбаев Ж.О. Кочевники Евразии в колейдоскопе веков и тысячелетий. - СПб., 2005.
29. Әбділдаұлы Б. Талас. Айша Бибі. Қарахан. - Алматы, 2002.
30. Гаркавец А. Великая степь в произведениях античных и византийских авторов. Изд. 2-ое. -Алматы, 2006.
31. Дәулетхан Ә. Түркеш қағанаты (саяси және мәдени тарихын зерттеу 692-766жылдар). Бірінші кітап.- Алматы, 2005.
32. Древнетюркский мир: истории и традиции: /под ред. Загидуллина И.К. - Казань, 2002.
33. Қазақ мемлекеттілігінің тарихы (ежелгі және ортағасырлық кезең). - А., 2007.
34. Қазақстанның мәдени мұрасы. //Халықаралық ғылыми конференцияның материалдары. 19 қазан 2005 жыл. -А., 2005.
35. «Рухани - ғылыми мұра» тақырыбындағы республикалық ғылыми теориялық -конференция материалдары. 7 қараша, 2008 жыл. - А., 2008. 608-бет.
36. Сартқожаұлы Қ. Байырғы түрік жазуының генезисі. -Астана, 2007.
37. Сыздықов С. М. Қарлық мемлекеті. - Алматы, 2000.
38. Султанов Т. И. Чингиз-хан и Чингизиды. Судьба и власть. - М., 2006.
39. Происхождение народа тюркют. [http:// use.ucoz.ru.forum/22-95-1](http://use.ucoz.ru/forum/22-95-1).
40. Феномен кочевничества в истории Евразии. Номадизм и развитие государства. /Сб. материалов Международной научной конференции.- А., 2007.
41. Nessipbaeva K.R. Professional-Oriented foreign language.-А., 2012.
42. Benjamin, Jules R. A Student's Guide to History .New York, 2009.
43. Breasted, J. H. Ancient times, a history of the early world: an introduction to the study of ancient history and the career of early man. Boston: Ginn and Company. 2002.
44. Carr, E.H. with a new introduction by Richard J. Evans; *What is History?*; Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2001, ISBN 0333977017.
45. Furay, Conal, and Michael J. Salevouris. *The Methods and Skills of History: A Practical Guide*.2010.
46. Kelleher, William. *Writing History: A Guide for Students* (2008) excerpt and text search .(2006) Oxford: Oxford University Press, online
47. *The American Historical Association's Guide to Historical Literature* (ed. by Mary Beth Norton and Pamela Gerardi (3rd ed. 2 vol, Oxford U.P. 1995) 2064 pages; annotated guide to 27,000 of the most important English language history books in all fields and topics.

48. Presnell, Jenny L. *The Information-Literate Historian: A Guide to Research for History Students* (2006) excerpt and text search
49. Tosh, John; *The Pursuit of History* (2006), ISBN 1405823518.
50. Woolf D. R. *A Global Encyclopedia of Historical Writing* (Garland Reference Library of the Humanities) (2 vol 1998) excerpt and text search
51. Williams, H. S. (1907). *The historians' history of the world.* (ed., This is Book 1 of 25 Volumes; PDF version is available)
52. Tilly, Charles; *Why and How History Matters*, in Robert Goodin & Charles Tilly, eds., *Oxford Handbook of Contextual Political Analysis* .

Internet resources

11. Отдел древней и средневековой истории Казахстана. http://kazhistory.narod.ru/otdel_dr.thml.
12. Восточная литература.
13. Библиотека сайта XIII век.
14. Центральноазиатский исторический сервер- Библиотека. <http://www.Kyrgyz.ru>.
15. A Global History Of World War II A Global History Of World War II Gerhard L. Weinberg 1196 стр, карты PDF 9,85 Мб История Второй мировой войны. mirknig.com/Книги/...-world-history.html
16. World History: World History Online navigates through 3 000 years of world history with links to important persons of world historical importance; civilization timelines; cultural events...hyperhistory.com
17. Ancient, world history, and last 1000 years events timelines. infoplease.com/ipa/A0001196.html.
18. Review of world history textbooks, with careful attention to areas of weakness and trends within major periods (timelines are useful tools for doing this) sat.collegeboard.org/Practice/.../world-history
19. United States History World History Susan M. Pojer, Maria Regina H.S. Ancient History: Greece & Rome Rob S. Rice Biographies What did these famous people do? eleaston.com/history.html
20. If you are searching for interesting and concise facts about History, Timelines and Events, countries and the different Nations of the World then search no more! facts-about.org.uk/index-history-and-events.htm

Religious Study

26. В.В. Дмитриев, Л.Д. Дымченко. Основы религиоведения. СПб., 2001.
27. История религии. Учебное пособие. СПб., 1995.
28. Кислюк К.В., Кучер О.Н. Религиоведение. Ростов-на-Дону, «Феникс», Харьков, «Торсинг» 2004.
29. Кислюк К.В. Религиоведение. Ростов-на-Дону «Феникс», 2004.
30. Лобазова О.Ф. Религиоведение. Ростов-на-Дону «Феникс» 2004.
31. Муза Н.И. История религий. Ростов-на-Дону «Феникс» 2004.

32. Религии мира 10-11 классы. М. «Дрофа» 1997.
33. Всеобщая история религий мира. Эксмо. 2006 г. – 736 стр.
34. Голосовкер Я.Э. Сказания о титанах. М. 1993.
35. Гикертон Ч.У. Тайные общества всех веков и всех стран. М. 1993.
36. С.А. Горохов, Т.Т. Христов. Религии народов мира. КноРус, 2010 г. – 432 стр.
37. Грекова Т.И, Болезнь и смерть – зло или благо? Л. 1983.
38. Джон Янг Христианство. М. 2005. Дубровская О. Древние религии мира. М.2003.
39. Дуглас Хардиг. Религии мира. Открытый мир. Ганга, 2008 г.- 176 стр.
40. Еремеев Д.Е. Ислам – образ жизни и стиль мышления. М. 1990.
41. Журнал «Наука и религия» 2003 №3.
42. Журнал «Наука и религия» 2003 №12.
43. Журнал «Наука и жизнь» 2004, №7.
44. Журнал «Наука и религия» 2004, №11.
45. Журнал «Наука и религия» 2004, №12.
46. Игнатъев И.П. Как стать Буддой. Л. 1991
47. Кочетов А. Ламаизм. М. 1973 Крымский К. История мусульманства. М. 1993.
48. Мень А. Тайна жизни и смерти. М. 1992.
49. Митрохин Л.Н. Религии “Нового века”. М. 1985.
50. Мифы Древнего Египта. СПб., 1995.

Internet resources

6. Schemes of work for QCA KS3 syllabus, GCSE and A level in the United Kingdom
7. Религиоведение kaznu.kz/ru/3224 копия Религиоведение - это комплекс наук, которые изучают историю вероучений и институциональных форм религиозной жизни, религиозное культурное наследие (...)
8. Религиоведение | Религии Мира. Портал о мировых религиях "Relig.Info" relig.info/encyclopedia/... копия
9. статья о религиоведении еще не готова. можно поосмотреть об истории религиоведения
10. IBCSR Research Review — краткая онлайн информация о публикуемых академических статьях и книгах в сфере религиоведения. (англ.)

Dictionaries and encyclopedias

8. Лингвистическая энциклопедия. Словарь. Гаджиева Н.З.Тюркские языки.- М., 1990. С..527-529.
9. Словарь иностранных слов. – М., 2000.
10. Қазақ Энциклопедиясы. - Алматы, 1998. 1-8 томдар.
11. The British Encyclopedia, or Dictionary of Arts and Sciences was published in 1809 in six octavo volumes and around 150 plates. 1800s books.

12. Woolf D. R. A. Global Encyclopedia of Historical Writing (Garland Reference Library of the Humanities) (2 vol. 1998) excerpt and text search Мифы народов мира. Энциклопедия в 2 томах. М., 1991.
13. Мифы Древней Греции. СПб., 1995.
14. Мифы и предания. (Словарь). М., 1993.

Author - composer:

Nessipbaeva Kaliya Rahimovna – the doctor of historical sciences, Professor of World History's chair of Institute of History and Law of Abai Kazakh National Pedagogical University

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

ТОА 3301 Тарихты оқыту әдістемесі

5В013000-Тарих-Дінтану

3 кредит

Алматы, 2017

АЛҒЫ СӨЗ

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Төлебаев Т.А. - әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, тарих ғылымдарның докторы;

Далаева Т.Т. - Абай атындағы ҚазҰПУ доценті, тарих ғылымдарының кандидаты.

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Түсінік хат

Жалпы білім беретін және кәсіптік мектеп реформасы мұғалімдердің жұмыс сапасын арттыруды, оқыту тиімділігінің жоғары болуын қамтамасыз етуді, өскелең ұрпақтың рухани–адамгершілік, еңбек тәрбиесін жетілдіруді талап етеді.

Гуманитарлық пәндердің соның ішінде тарихты оқытудың орны ерекше. Тарих курсына адамзат дамуының тарихи жолы, өндірістік, әлеуметтік-саяси және адамгершілік тәжірибесі көрініс тапқан.

Тарих пәнін оқытудың қазіргі әдістемесі–ұзақ жылдар бойғы ғалымдар, ұстаздар мен оқушылардың еңбегі мен шығармашылығының нәтижесі. Оның қалыптасуы мен дамуы еліміздің әлеуметтік-экономикалық, саяси тарихымен, қоғамдық-саяси ойдың, тарих және педагогика ғылымдарының дамуымен тығыз байланысты.

Тарихты оқыту әдістемесінің мақсаты – тарих пәнін оқытуды одан ары қарай жетілдіріп, оның тиімділігін арттыру және құндылық бағдарға бейімделген тұлғаны тәрбиелеу мақсатында тарихты оқыту үрдісінің заңдылықтарын зерттеу болып табылады.

«Тарихты оқыту әдістемесі» курсының мақсаты:

- мектепте білім беру үдерісін ары қарай жетілдіру мақсатында тарих пәнін оқытудың әдістемесі бойынша студенттердің қажетті теориялық білім көлемін меңгеруі;

- ғылыми пән саласында студенттердің терең білімі мен ой-өрісінің кеңдігін, әдістемелік әдебиетпен жұмыс істеу дағдысын, ерекше ойлау қабілетін және педагогикалық қызметтің шығармашылық сипатын есепке ала отырып, студенттердің жоғары кәсіби құзіреттілігін қалыптастыру.

«Тарихты оқыту әдістемесі» курсының негізгі міндеттері:

- болашақ мұғалімдердің мектептегі тарих пәнінің қазіргі әдістемесінің іргелі зерттеулері жөнінде білімді меңгеру;

- оқыту әдістерін, олардың жіктелуін және оқу әрекетінің тәсілдерін игеру;

- оқыту, тәрбие беру және тұлғаны дамытудағы білім берудің әдістемелік шарттарын шешу;

- оқытудың дидактикалық және ұйымдастырушылық сипаттамасын білу, оқыту үдерісінде сабақтың дәстүрлі және инновациялық түрлерін қолдана білу;

- оқыту үдерісінде дидактикалық тұрғыдан негізделген ақпараттық-қатысымдық технологияларды, соның ішінде компьютер мен Интернетті пайдалану;

- оқытудың мақсаты мен міндетіне және оқушылардың танымдық мүмкіндіктеріне сәйкес оқу материалының мазмұнын таңдай білу;

- сабаққа дайындалу және түрлі типтегі және формадағы сабақтың жүргізу әдістемесін, оқытудың заманауи технологияларын меңгеру;

- оқыту үдерісіндегі білімді бақылаудың түрлі формаларын, соның ішінде тест түрін білу және пайдалану;

- тәрбиелік, оқу-әдістемелік және зерттеу жұмыстарын жүргізу дағдысын меңгеру;

«Тарихты оқыту әдістемесі» курсының бағдарламасы Мемлекеттік білім беру стандартына, тарих пәні бойынша жаңа мектеп бағдарламасына, сонымен бірге тарих, педагогика, психология ғылымдарының және тарих пәні мұғалімдерінің озық тәжірибелерінің ең соңғы заманауи жетістіктеріне сәйкес әзірленген.

Пәндердің тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың атауы
1	Кіріспе. Тарихты оқыту әдістемесінің пәні мен мақсаты
2	Қазақстанда тарих пәнін оқыту әдістемесінің қалыптасуы, дамуы
3	Қазақстан Республикасында тарихи білім беруді дамытудың заманауи стратегиясы
4	Қазақстан Республикасындағы мектептерде тарихи білім беру мәселесі жөніндегі нормативті құжаттарды оқып үйрену
5	Тарихты оқыту үдерісінде тарихи білім, білік және дағды қалыптастыру
6	Тарихты оқытудың әдістері мен әдістемелік тәсілдері. Оқыту әдістерін топтастыру
7	Тарих пәнін оқыту барысында көрнекілік құралдарды пайдалану
8	ТҚЖ және компьютерлік технология мүмкіндіктерін пайдалану
9	Тарих пәні бойынша оқытуды ұйымдастыру формасы
10	Мектепте тарих пәнін оқытуда интерактивті, инновациялық әдістер мен технологияларды пайдалану
11	Нәтижеге бағытталған тарихи білім
12	Мектептегі тарих курстарының тәрбиелік мүмкіндіктері
13	Тарих пәнін оқытудағы пәнаралық және курсішілік байланыстар
14	Тарих сабағында тарихи деректер мен құжаттарды пайдалану
15	Отандық тарихты оқытуда өлкетану және аймақтық тұрғыда материалдарды пайдалану

Бітірушіде төмендегідей пәндік құзыреттіліктер қалыптасады:

- тарих пәнін оқыту әдістемесінің концептуалды, теориялық және ғылыми-педагогикалық негізін, оның педагогикалық ғылымдар жүйесіндегі орны мен құндылықтарын *біледі*;

- логикалық ойлау дағдысын, педагогикалық талдау әдістерін, орта білімнің ерекшеліктерін түсінеді, әр түрлі жастағы оқушыларға білім берудегі сабақтастықты іске асыру құралдарын *игереді*;

- орта мектеп оқушыларын тарих пәнінен оқыту әдістерін, амалдары мен технологияларды, компьютерлік моделдеу тәсілдерін *меңгереді*;

- тарихи ойлауды қалыптастыру дағдысын *меңгерген*, теориялық білімін практикада *қолдана алады*.

Пререквизиттер: Қазақстан тарихы, Дүние жүзі тарихы, Педагогика, Психология, Тәрбие жұмысының әдістемесі, Мұғалімдердің кәсіптік педагогикалық мәдениетін көтеру.

Постреквизиттер: Ғылым мен басқаруды ықпалдастыру негіздері, Заманауи білім беру жағдайындағы менеджмент, Білім берудегі инновациялық үдерістер, Деректану, Тарихнама.

Пән мазмұны

1. Кіріспе. Тарихты оқыту әдістемесі курсының мақсаты мен міндеттері .

Тарихты оқыту әдістемесі курсының мақсаты мен міндеттері. Тарихты оқыту әдістемесінің психология мен педагогика және қоғамдық-гуманитарлық пәндер жүйесіндегі орны. Тарихты оқыту үрдісінің заңдылықтары. Мектептегі тарих курсының теориялық және әдіснамалық негіздері.

2. Қазақстанда тарихты оқыту әдістемесінің қалыптасу мен дамуы

Тарихты оқыту әдістемесінің пайда болуы мен дамуы. Ш. Уәлиханов, А.Құнанбаев, Ы. Алтынсаринның педагогикалық көзқарастары мен қызметі.

Мектептегі білім беруді ұйымдастыру мәселесі бойынша қазақ зиялыларының еңбектері: А.Байтұрсынов, М.Дулатов, Ж. Аймауытов, С. Асфендияров, Е.Бекмаханов және т.б. Тарихты оқыту әдістемесі мәселесін тарихи тұрғыдан қарастыру қажеттілігі. XX ғасырдың 20 жылдарынан бастап 90 жылдардың басына дейін мектептерде тарихи білім беру және Қазақстан тарихын оқыту әдістемесінің дамуы. Жалпы білім беретін мектептердің оқу жоспарына «Қазақстан тарихының» жүйелі курсының енгізілуі. Қазақстандағы тарих пәнін оқытудың заманауи іздестерінің келешегі.

3.Қазақстан Республикасында тарихи білім беруді дамытудың заманауи стратегиясы

Қазақстан Республикасындағы мектептегі тарихи білім берудің заманауи жүйесі.Қазақстан Республикасында тарихи білім беруді қайта құру. Қазіргі кезеңдегі тарихи білім берудің сипаты. Тарихи білім берудің мақсаты, міндеттері, негізгі бағыттары мен іске асыру жолдары. Мектептегі тарихи білім берудегі инновациялар: типология мәселесі. Дамыта оқыту теориясы мен мектеп тұжырымдамасындағы мәдениет диалогының тарих пәнін оқыту жүйесіндегі өзгерістері. Жалпы орта білім жүйесінің жағдайы мен даму келешегі. Білім беру стандарты, оқу жоспарлары мен орта мектеп бағдарламалары. Мектеп бағдарламаларының мазмұны. Тарихты оқытудағы күзиреттілік тұғыр.

4. Қазақстан Республикасындағы мектептерде тарихи білім беру мәселесі жөніндегі нормативті құжаттарды оқып үйрену

Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2005-2010 жж. арналған Мемлекеттік бағдарламасы. Қазақстан Республикасында білім беруді

дамытудың 2011-2020 жж. арналған Мемлекеттік бағдарламасы. Білім беру мемлекеттік бағдарламаларының мақсаты, міндеттері мен негізгі бағыттарын талдау. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы «Білім туралы Заңның» негізгі ережелерін талдау. Қазақстан Республикасында 1995 ж. тарихи сананың қалыптастыру тұжырымдамасы. Жас ұрпақтың тарихи санасы мен патриотизмін тәрбиелеудің қағидағтары мен амалдары. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы орта білім беру жүйесін ақпараттандырудың Мемлекеттік бағдарламасының негізгі ережелері. Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы. Қазақстан Республикасында 12 жылдық жалпы орта білім беру тұжырымдамасы. Қазақстан Республикасының индустриалды-инновациялық даму жағдайында білім беру жүйесін қайта құру. Құзыреттілік тұрғыдағы білім беру мазмұны. Қазіргі заман мұғалімдерін дайындау. Қазіргі мектепте электронды оқыту жүйесі (e-learning).

5. Тарихты оқыту үдерісінде тарихи білім, білік және дағды қалыптастыру

Білімді қалыптастырудағы негізгі элементтер – тарихи түсініктер, тарихи ұғымдар, тарихи үрдістің заңдылықтары. Тарихты оқыту үдерісінде тарихи түсініктерді қалыптастыру. Тарихи ұғымдардың рөлі және оларды қалыптастырудың әдістемелік жолдары. Мектептегі тарих курстарында тарихи заңдылықтарды ашып көрсету. Оқушыларда тарихи үрдістің заңдылықтар туралы түсінік қалыптастыру. Дамыта оқыту ұғымы және оның тарихты оқыту үдерісіндегі мәні. Дидактика мен тарихты оқыту әдістемесіндегі біліктілікті топтастыру. Мектепте тарихты оқыту үдерісіндегі арнайы оқу біліктілігінің сипаттамасы және оны қалыптастыру. Оқушылардың ойлау және зияткерлік біліктерін қалыптастыру әдістемесі.

6. Тарих пәнін оқытудың әдістері мен әдістемелік әдіс-тәсілдері. Оқыту әдістерін топтастыру.

Оқыту әдістері туралы ұғым. Оқыту әдістерін топтастыру. Оқыту әдістерін дұрыс таңдау өлшемі. Оқыту «әдісі» мен «тәсілі» ұғымдарының арақатынасы. Тарихты оқыту үрдісіндегі әдіс-тәсілдердің танымдық, тәрбиелік, дамытушылық рөлі. Ауызша сөйлеу әдісі, көрнекілікпен оқыту әдісі, практикалық оқыту әдісі. Тақырыпты ауызша баяндау түрлері. Тарихты оқып үйренудегі хронологияның рөлі. Хронологиялық мәліметтерді баяндау тәсілдері мен құралдары. Тарихты проблемалық оқыту. Проблемалық оқытудың негізгі ұғымдары. Тарихты оқытуда проблемалық оқытуды ұйымдастыру деңгейі мен тәсілдері.

7. Тарих пәнін оқыту барысында көрнекілік құралдарды пайдалану

Тарихты оқытуда көрнекілік құралдардың қызметі мен мәні. Көрнекіліктің түрлері: заттай көрнекілік, суреттер, шартты-таңбалық көрнекілік. Заттай көрнекілік және оның танымдық құндылығы. Суретті

көрнекілік және оның эстетикалық құндылығы. Тарихи суреттерді топтастыру. Тарих оқулығындағы оқу суреттерімен жұмыс істеу тәсілдері. Тарих сабағындағы шартты таңбалық көрнекіліктер: карталар, кестелер, сызбалар, диаграммалар. Тарихи карта. Картамен жұмыс істеу әдістемесі. Шартты белгілерді, символдарды, таңбаларды білу.

8. ТҚЖ және компьютерлік технология мүмкіндіктерін пайдалану.

Тарихты оқыту барысында ТҚЖ-дың рөлі мен мәні. Оқыту үдерісінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, соның ішінде компьютер мен Интернетті пайдалану. Тарихты оқыту барысында техникалық құралдарды: аудиофильмдерді, диафильмдерді, электронды оқулықтарды, интерактивті тақтаны және т.б. пайдалану. Тарих пәні бойынша компьютерлік бағдарламаны әзірлеу. Тарих сабағында компьютерлік модельдеу әдісін қолдану.

9. Тарих пәні бойынша оқытуды ұйымдастыру формасы

Сабақ–оқу жұмысын ұйымдастырудың негізгі формасы ретінде. Қазіргі тарих сабағына қойылатын талаптар. Тарих сабағының білімділік, тәрбиелік, дамытушылық міндеттерінің тиімділігін арттыру. Тарих сабағының түрлері мен типтері, оны ұйымдастыру формасы. Дәстүрлі, дәстүрлі емес сабақтардың ерекшеліктері.

Аралас сабақ. Жаңа сабақтың материалын оқыту сабағы. Оқушылардың білімі, білігі мен дағдысын анықтау сабағы. Білімді талдау және синтез сабағы. Семинар сабақтар. Бірлескен сабақтар.

Мұғалімнің тарих сабағына дайындығы. Күнтізбелік-тақырыптық және сабақ жоспары. Оқу жұмыс жоспары және оның негізгі компоненттері. Сабақты бағалау өлшемі. Тарих пәндерді оқытудағы оқушылардың өздік жұмыстары. Оқушылардың өздік жұмыстарының мақсаты мен міндеттері. Өздік жұмысты ұйымдастыру түрлері мен әдістемесі.

10. Мектепте тарих пәнін оқытуда интерактивті, инновациялық әдістер мен технологияларды пайдалану

Интерактивті әдістеменің мақсаты, пәні мен қызметі. Интерактивті әдісті қолдану барысында сабақты ұйымдастыру және басқару. Интерактивті әдісті қолдану жолдары. Тарих сабағында жаңа технологияларды қолдану және тарихты оқытудағы жеке тұлғалық бағдарлық тұрғы.

Оқу үдерісінде ойындарды қолданудың әдістемелік аспектісі. Ұстаздың алгоритмі, оқушының алгоритмі. Тарихты оқыту барысында педагогикалық технологияларды пайдалану. «Технология» ұғымы. Педагогикалық технологияның мақсаты, міндеттері, қызметі және кезеңдері мен түрлері.

11. Нәтижеге бағытталған тарихи білім

«Құзырет», «құзыреттілік», «сапалы білім» ұғымдары. Нәтижеге бағытталған білім берудің мәні. Сапалы, бәсекеге қабілетті білім берудің тиімді жолдары.

Оқытуда алған білім нәтижесін тексерудің мақсаты мен әдістемелік принциптері. Білім алушының оқу іс-әрекетінің нәтижесін бақылау және бағалау. Білім алушының оқу жетістіктерін бақылау және бағалаудың қазіргі кездегі формалары. Тестік және рейтингтік бақылау. Дифференциалды оқыту жағдайындағы білім алушылардың білімін, білігі мен дағдысын бақылау және бағалау.

12. Мектептегі тарих курстарының тәрбиелік мүмкіндіктері

Тарих пәнін оқытуда тәрбиелік мүмкіндіктерді іске асыру шарттары. Мектепте тарих сабағының тәрбиелік әлеуеті. Сендіру педагогикалық ықпал етудің нәтижесі мен тәсілі ретінде. Мәдениет ұғымы халықтың рухани және тарихи құндылықтары ретінде. Отандық және әлемдік мәдени мұраларды оқытудың мақсаты мен міндеттері. Мектептегі тарих курстарындағы мәдениет мәселелері. Қазақстан тарихын оқыту барысында мәдени мұраларды оқыту.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін оқытудың мақсаты мен міндеттері.

13. Тарих пәнін оқытудағы пәнаралық және курсішілік байланыстар

Пәнаралық және курсішілік байланыстардың дидактикалық мәні. Олардың білім жүйесін, дүниеге көзқарастарды түсіну және меңгеруді қалыптастырудағы рөлі. Пәнаралық байланыстар пәннің оқу бағдарламасының компоненті ретінде. Тарих курстарының пәнаралық байланыстар мазмұнының негізгі аспектілері. Пәнаралық байланыстар –ретроспективті, ұқсастығы, келешегі.

14. Тарих сабағында тарихи деректер мен құжаттарды пайдалану

Тарихты оқытуда құжаттардың рөлі мен мәні. Тарихты оқыту барысында пайдаланылатын құжатты материалдардың негізгі түрлері. Құжатты материалдарды топтастыру.

Тарихи дереккөздер мен іс қағаздарын жүргізудегі құжаттарды оқыту әдістемесі. Дерекнаманың сыртқы сипаты, ішкі тәпсірлеу және деректі құжаттармен әр түрлі жұмыстар, соның ішінде конспектілеу. Оқушылардың тарихи құжаттар және деректермен жұмыс тәсілдері Тарихи деректердің сипаттамасы.

15. Отандық тарихты оқытуда өлкетану және аймақтық тұрғыда материалдарды пайдалану

Өлкетану және аймақтық материалдарды пайдаланудың мақсат, міндеттері мен тәсілдері. Тарихты оқыту барысында өлкетану және аймақтық материалдарды пайдаланудың білімділік, тәрбиелік, дамытушылық

мүмкіндіктері. Өлкетану және аймақтық материалдарды тиімді пайдаланудың әдістемелік жолдары.

Семинар және практикалық сабақтар тақырыптарының тізімі

№	Тақырыптардың атауы
1	Мектептегі тарихи білім мәселесі бойынша нормативті құжаттарды оқып үйрену
2	Қазақстанда тарих пәнін оқыту әдістемесінің пайда болуы мен дамуы
3	Қазақстан Республикасындағы тарихи білім беру дамуының қазіргі кезеңдегі стратегиясы
4	Тарих пәнін оқытуда тарихи білімді, біліктілік пен дағдыны қалыптастыру
5	Шетелдегі тарих пәндерін оқыту тәжірибесінен
6	Тарихты оқыту әдісі мен әдістемелік тәсілдер. Оқыту әдістерін топтастыру
7	Тарихты оқыту барысында көрнекілік құралдарды пайдалану
8	ТҚЖ мен компьютерлік технологияның мүмкіндіктерін пайдалану
9	Тарихты оқыту жұмысын ұйымдастыру формасы. Тарих пәнінен жүргізілетін сабақтан тыс жұмыстар.
10	Мектепте тарихты оқыту барысында белсенді және инновациялық әдістерді қолдану
11	Нәтижеге бағытталған тарихи білім
12	Қазақстан тарихы курсының тәрбиелік мүмкіндіктері
13	Тарихты оқытудағы пәнаралық және курсішілік байланыстар.
14	Тарихты оқытуда тарихи дереккөздер мен құжаттарды пайдалану
15	Отандық тарихты оқыту барысында өлкетану материалдарын пайдалану және аймақтық тұрғыдан келу

Студенттердің оқытушының жетекшілігімен жасайтын өздік жұмыстары тақырыптарының тізімі

№	Тақырыптардың атауы және ОЖСӨЖ тапсырмаларының мазмұны
1	Тарих пәндерді оқыту әдістемесі бойынша Мемлекеттік құжаттар ғылыми-теориялық әдебиеттер
2	Тарих пәнін оқыту әдістемесінің мақсаты, міндеттері мен заңдылықтары
3	Оқушылардың тарихи білімді қабылдау мәселесі
4	Тарих пәндерін оқыту әдістемесінің даму тарихынан
5	Қазақстанда тарихты оқыту әдістемесінің пайда болуы мен дамуы
6	Оқушылардың білімі, тәрбиесі мен дамуын қалыптастыруда тарих пәнінің оқытушысының жұмысының негізгі бағыттары
7	Тәуелсіз Қазақстандағы тарихи білім берудегі проблемалар:

	тұжырымдама, стандарт, бағдарламалар мен оқулықтар, оқу құралдары
8	Қазіргі тарих сабағына жаңа көзқарас пен талаптар: мазмұны мен сипаты
9	Нәтижеге бағытталған тарихи білім. Тарихты оқыту барысында оқушылардың білімін бағалау жүйесі
10	Оқытудағы инновациялық технологияларды пайдаланудың мәні. Оқытудың интербелсенді әдістері
11	Интербелсенді әдісті пайдалану ережесі. «Миға шабуыл» әдісін пайдалану. Рольдік ойындарды ұйымдастыру жолдары мен ережесі
12	Оқытудың дәстүрлі әдістері және ақпараттық-коммуникативті технологиялар
13	Оқушыларды топтық жұмысқа дайындау. Мұғалім мен оқушылардың өзара қарым-қатынасы
14	Тарихи құбылыстардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Жіктеу, қорыту, рейтинг.
15	Тарих сабақтарында тарихи дереккөздер мен құжаттарды қолдану

Студенттердің өздік жұмыс тақырыптарының тізімі

№	Тақырыптардың атауы және СӨЖ тапсырмаларының мазмұны.
1	Тарих сабағында ақпараттық технологиялар мен интербелсенді әдістерді қолданудың әдістемелік аспектілері
2	Тарихты оқыту барысында тұлғаға бағытталған білім беру технологиялары
3	Тарихи білімнің қалыптасуы: тарихи түсініктер, ұғымдар мен заңдылықтар
4	Тарих пәнін оқытудағы интербелсенді үрдіс және интербелсенді әдістер
5	Оқыту әдістері: ауызша баяндау әдіс- тәсілдері, көрнекі құралдар, тарихи дереккөздері пайдалану
6	Тарих сабағының тәрбиелік мәні: қазақстандық патриотизмді тәрбиелеудің әдістемелік жолдары, толеранттылық, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу
7	Тарих сабағында интербелсенді оқытуды ұйымдастырудың әдістемелік негізі
8	Тарихты оқытудағы ақпараттық және коммуникативтік технологиялар/АКТ/
9	Тарих пәнін оқытуда қашықтан оқытуды іске асыру
10	Интернет желісінің арнайы ақпараттық қоры және оларды тарих пәнін оқыту барысында пайдалану
11	Тарих пәнін оқыту барысында электронды оқулықтармен жұмыс істеу әдістемесі

12	Тарихты модульдеп оқыту технологиясы
13	Тарих пәнін оқыту барысында интербелсенді семинарды өткізу ұстанымдары
14	Интербелсенді оқытуда қолданылатын педагогикалық технологиялар
15	Тарихи пәндерді оқыту барысында қашықтан білім беру технологиясы

Реферат тақырыптары

1. Ақпараттық технологияларды тарих сабағында қолдану.
2. Тарихи дереккөздер мен құжаттармен жұмыс істеу тәсілдері.
3. Тарихи білімді қалыптастыру барысында тарихи ұғымдардың рөлі.
4. Тарих пәнін проблемалық оқыту.
5. Мектепте тарих сабағында хронологиялық білім мен білікті қалыптастыру тәсілі.
6. Картография және статистика: тарих сабағындағы оқыту әдістемесі
7. Тарих сабағында теориялық мәліметтерді оқыту тәсілдері.
8. Қазақстан тарихын оқыту әдістемесінің қалыптасуы, дамуы және қазіргі жағдайы.
9. Тарихты оқытуда оқушылардың танымдық мүмкіндіктерінің психологиялық - педагогикалық сипаттамасы.
10. Тарих пәнін оқыту барысында оқушылардың танымдық мүмкіндіктерін анықтау.
11. Тарих сабағында көрнекті құралдарды пайдалану.
12. Электронды оқулықтармен жұмыс. Ойын арқылы оқыту. Модульдік оқыту.
13. Тарихи білімді қорытындылау әдістері.
14. Тарихты оқытудағы хронология, синхрония, диахрония.
15. Тарихи шындық және оның тарихты оқытудағы орны.

Ұсынылған әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Ястер А.В. Методика преподавания истории в школе. Учебно-методическое пособие. – Саратов, 2010.- 154 с.
2. Короткова М.В., Студеникин М.Т. Методика обучения истории в схемах, таблицах, описаниях: практическое пособие для учителей. - М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 2001. - 192 с.
3. Студеникин М.Т. Методика преподавания истории в школе: учебник для студентов высших учебных заведений. - М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 2003. - 240 с.
4. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Методика преподавания истории в школе: практическое пособие. - М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 1999. - 176 с.

5. Колоскова А.Г. Актуальные вопросы методики обучения истории в средней школе. - М., 1984. - 205 с.
6. Колоскова А.Г. Внутри предметные и межпредметные связи в обучении истории. - М., 1990. - 178 с.
7. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Короткова М.В., Ионов И.Н. Историческое образование в современной России. - М., 1997.
8. Гора П.В. Повышение эффективности обучения истории в средней школе. - М., 1988.
9. Степанищев А.Т. Методика преподавания и изучения истории в 2 частях. – М.: Владос, 2002.

Қосымша әдебиеттер:

1. Национальный план действий по образованию в Республике Казахстан. - Алматы, 2002.
2. Жадрина М.Ж. Жалпы білім берудегі жаңа үрдістер // Открытая школа, 2004. - №5. - 6-9 б.
3. Интерактивті әдістер мен сыныпты басқару. - Алматы, 2005.
4. Педагогика. - М., 2002.
5. ҚР орта білім пәні «тарих» пәнінің стандарты. – Алматы, 2002.
6. Тарих пәнінің бағдарламалары (5-11 сыныптар). - Алматы, 2004.
7. Дүние жүзі тарихы оқулықтары (6-11 сыныптар). - Алматы, 2002-2007.
8. Чошанов М.М. Гибкая технология проблемно-модульного обучения. - М.: Просвещение, 1996. - 158 с.
9. Кобдикова Ж.У. Технологизация средней школы. - Алматы, 2002.
10. Шишов С.Е., Кальней В.А. Мониторинг качества образования в школе. - М., 1999. - 320 с.
11. Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін).- Алматы: Атамұра, 1998-2010.
12. Методика преподавания истории в школе: учебное пособие для студентов пединститутов по специальности «История». - М.: Просвещение, 1986.
13. 12 жылдық мектептің негізгі орта буынының білім мазмұны. - Астана., 2005.
14. Қазақстан Республикасында жоғарғы білім берудің жалпы стандарты. - Алматы, 2002.
15. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан тарихы оқулығы: өзекті мәселелері және оны жетілдіру жолдары. - Алматы, 2002. - 177 б.
16. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан тарихын оқытуда оқушылардың өздік жұмыстарын ұйымдастыру жолдары. - Алматы, 2000. - 112 б.
17. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан тарихын оқытудың өзекті проблемалары. - Алматы, 2001. - 170 б.
18. Әбдіғұлова Б.Қ. Тарихты оқыту теориясы мен әдістемесі. - Алматы, 2012. - 240 б.

19. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан тарихы сабақтарында оқытудың белсенді әдістерін пайдаланудың әдістемелік жолдары. - Алматы, 2012. - 93 б.

20. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін оқыту жолдары. - Алматы, 2007. - 27 б.

22. Әбдіғұлова Б.Қ. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың халыққа Жолдауын жоғары оқу орындарында оқып-үйрену жолдары: оқу-әдістемелік құрал. - Алматы, 2012. - 90 б.

23. Методика обучения истории в средней школе: пособие для учителей в двух частях /под ред Ф.П. Коровкина. - М.: Просвещение,1978. - Ч. 11.

24. Короткова М.В., Студеникин М.Т. Методика обучения истории: Теоретический курс авторизованного изложения. - М., 1993.

25. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Теория и методика преподавания истории: учеб. для студ. высш. учеб. заведений. - М.: Владос, 2003. - 384 с.

26. Тенденции развития школьного образования в мировой практике. – М., 2002.

27. Вяземский Е.Е. Практикум по методике преподавания истории. - М., 2001.

28. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Как сегодня преподавать историю в школе. - М.: Просвещение, 1999.

Интернет-ресурстары

1. Сайт «Научной электронной библиотеки». Адрес ресурса: <http://elibrary.ru>

2. Сайт журнала «Преподавание истории в школе». Адрес ресурса: <http://www.pish.ru>.

3. Педагогический энциклопедический словарь. Адрес ресурса: <http://pedagogic-slovar.ru>

4. Словарь педагогических терминов. Адрес ресурса: <http://vseslovari.com.ua/pedagog>

5. Инновации в образовании: понятие, сущность, характеристика и классификация. Адрес ресурса: <http://www.tspu.ru/student>

6. Политика образования. Адрес ресурса: <http://ps.1september.ru/>

7. Историческая энциклопедия. Адрес ресурса: <http://www.nmg.ru/>

8. Раздел «Образование» портала 1С электронные издания для подготовки и проведения уроков. Адрес ресурса: <http://obr.1c.ru/>

9. Педагогический энциклопедический словарь: адрес ресурса: <http://pedagogic-slovar.ru>

Анықтамалық әдебиеттер

1. Қазақстан Ұлттық энциклопедиясы. – Алматы: Каз. энц., 1999-2006. - 1-12 том.

2. Қазақ Совет энциклопедиясы. - Алматы: КСЭ, 1975.

3. Тарихи терминология сөздігі. - Алматы, 2005.

4. Педагогическая энциклопедия. – М., 2001.
5. Краткий педагогический словарь. - М.,1988. - 367 с.
6. Философиялық сөздік. - Алматы: ҚЭ, 1993. - 356 б.
7. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі. Педагогика және психология. - Алматы: Мектеп, 2002. - 252 б.
8. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі. - Алматы: Ғылым, 1983.
9. Насырова М.Р., Тоқсанбай С.Р., Кулпыбаев С.К., Гуляева С.П. Современный экономический русско-казахский толковый словарь-справочник. – Алматы, 2003. – 880 с.
10. Қазақтар. Көпшілікке арналған тоғыз томдық. Анықтамалық.- Алматы: ҚДИ. Тарихи тұлғалар, 1998.

Нормативтік әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. - Алматы, 2000.
2. Қазақстан Республикасының «Білім туралы Заңы» //Егемен Қазақстан, 2007. - 15 тамыз.
3. «Қазақ Советтік Социалистік Республикасының егемендігі туралы Декларация». - Алматы, 1990.
4. Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі туралы Заңы. - Алматы, 1991.
5. Қазақстан Республикасының «Тіл туралы Заңы». - Алматы: Қазақстан, 1989. – 32 б.
6. Қазақстан Республикасында жоғарғы білім берудің жалпы стандарты. - Алматы, 2002.
7. Назарбаев Н. Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы Қазақстан халқына Жолдауы // Егемен Қазақстан, 2011. - 30 қаңтар.
8. Назарбаев Н. Сындарлы он жыл. - Алматы: Атамұра, 2003. - 240 б.
9. Нұрсұлтан Назарбаев көреген көшбасшы» //Егемен Қазақстан, 2009. - 31 желтоқсан.
10. Қазақстан Республикасының Президенті – ұлт көшбасшысы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы. Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту-Қазақстан дамуының басты бағыты // Егемен Қазақстан, 2012. - 28 қаңтар.
11. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы. Нұрлы жол – болашаққа бастар жол //Егемен Қазақстан, 2014. - 17 қараша.
12. Конституция Республики Казахстан в таблицах и схемах. – Алматы, 2003.

Құрастырғандар:

Нұрманбетқызы Ж.Н. - Тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының меңгерушісі, профессор, т.ғ.к.

Әбдіғұлова Б.Қ.- Тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының профессоры, пед.ғ.д.

Жусанбаева Г. - Тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының аға оқытушысы, т.ғ.к.

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМА

DOA 3302 Дінтануды оқыту әдістемесі

5B013000-Тарих-Дінтану

2 кредит

Алматы, 2017

АЛҒЫ СӨЗ

1. Абай атындағы ҚазҰПУ жанындағы ҚР БҒМ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің РОӘК «Білім» тобы мамандықтары бойынша Оқу-әдістемелік бірлестігінде **ДАЙЫНДАЛҒАН және ҰСЫНЫЛҒАН**

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігімен **БЕКІТІЛГЕН және ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

3. Типтік оқу бағдарлама 2016 жылғы ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес дайындалған. (Типтік оқу бағдарлама ҚР БҒМ 30.06.2016 ж., № 2 хаттамасымен бекітілген)

4. Пікір берушілер:

Төлеубаев Ә.Т. - әл-Фараби атындағы ҚазҰУ профессоры, тарих ғылымдарның докторы;

Дәкенов М. - АЭБИ доценті, тарих ғылымдарының кандидаты.

5. ҚР БҒМ Республикалық Оқу-әдістемелік Кеңесі мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН 30.06.2016 ж., Хаттама № 2.**

Түсінік хат

Қазақстан әлемде бәсекеге қабілетті болу үшін жастарды ұлтаралық және дінаралық келісім мен төзушілікке тәрбиелеу, сапалы білімге қол жеткізу, бәсекеге қабілетті мамандар даярлау ерекше маңызды. Осындай маңызды міндеттердің бірі-жастар бойында отаншылдық, имандылық сезім мен діни мәдениеттілікке тәрбиелеу болып табылады.

Елімізде қалыптасқан дінаралық татулық, ұлтаралық келісім тәуелсіз еліміздің басты жетістіктерінің бірі. Рухани келісім, ұлттар мен дәстүрлі діндар арасындағы бірлік-баға жетпес байлығымыз, ал тұрақтылық -тұғырымыз. Елдің әлеуметтік- экономикалық көрсеткіші халықтардың өзара татулығы негізінде дамитыны белгілі. ҚР-ның Президенті Н.Назарбаев «Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту-Қазақстан дамуының басты бағыты» атты Қазақстан халқына жолдауында «Алтыншыдан, оқыту үдерісінің тәрбиелік құрамдасын күшейту қажет. Олар – патриотизм, мораль мен парасаттылық нормалары, ұлтаралық келісім мен толеранттылық, тәннің де, жанның да дамуы, заңға мойынұсынушылық», - деп айтты. Бұл құндылықтарды жастарға баулу маңызды, сондықтан барлық оқу орындарында студенттердің бойына осындай қасиеттер сіңірілуіне баса назар аударды. Елбасы 2013 жылғы «Қазақстан-2050» стратегиясы-қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Жолдауда: «Біздің жастарымыз оқуға, жаңа ғылым-білімді игеруге, жаңа машықтар алуға, білім мен технологияны күнделікті өмірде шебер де тиімді пайдалануға тиіс», - деді. Осы орайда, жастарға сапалы білім мен тәрбие беру, оқытудың инновациялық әдістемелерін енгізу арқылы, студентті қажетті ақпаратты іріктеуге, талдай білуге, инновациялық технологияларды тиімді пайдалана білуге үйрету маңызды.

Жас ұрпақтың бойында жоғары патриоттық сананы, өз елі үшін мақтаныш сезімді, ұлттар мен ұлыстардың ынтымақ пен бірлікті қалыптастыруда қалыптасқан конфессияаралық өзара түсіністік пен сыйластықты тәрбиелеуде жоғары оқу орынында «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқытылады. Курс мазмұны дінтануды оқытуды ашып көрсетуге, қазіргі дінтануды оқыту әдістемесіндегі өзекті проблемаларды әдістемелік тұрғыдан қарастыруға бағытталған. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы жоғары оқу орынында оқып үйрену қазіргі Қазақстандағы дінтануды оқытудағы өзекті проблемаларды, дінимәдениеттілік туралы білімдер негізін игеруге, студенттердің санасында ұлттық бірлікті қалыптастыруға, олардың түрлі көзқарастар жүйесі бойынша дұрыс ой қорытындылауына, ұлтаралық және дінаралық келісім мен төзушілікке тәрбиелеуге септігін тигізеді. Болашақ кәсіби деңгейі жоғары педагогмамандар даярлауда студент-жастарды оқытудың жаңашыл әдістемесімен, мұғалімдердің озат тәжірибелерімен жан-жақты таныстыру, қоғамның білім беруге қойылатын жаңа талаптарын түсінуге септігін тигізеді. Осы орайда, «Дінтануды оқытудың әдістемесі» пәнінің мазмұнын, оқытудың жаңашыл әдіс-тәсілдерін меңгерудің,

педагогикалық технологияның қыр-сырын терең игерудің, оны күнделікті сабақта өз тәжірибесінде пайдалана білудің орны ерекше.

Осындай маңызды міндеттерді **іске асыру үшін жоғары оқу орындарында** «Дінтануды оқытудың әдістемесі»**курсы оқып үйретіледі.**

Курстың **мақсаты** – студенттерде жалпы білім беретін мектеп пен жоғары оқу орынында дінтанушылық білім беру туралы кешенді түсінік қалыптастыру, қазіргі дінтануды оқытудың мақсаты, міндеттері, **мазмұны, қағидалары туралы білімдерін тереңдету** және оқытудың теориясы мен әдістемесіндегі ерекшеліктермен және білім беру технологиясындағы өзекті проблемалармен таныстыру. Дінтануды оқыту әдістемесі бойынша қазіргі әдіс-тәсілдерді меңгерген дінтану мамандарын даярлау. Студенттерді бүгінгі таңдағы дінтанудағы басты проблемаларды еркін бағдарлай білуге дайындау және кәсіби-педагогикалық құзіреттілігін қалыптастыру, алған білімдерін өз өмір тәжірибесінде пайдалануы және педагогикалық практика кезінде бекітуі.

«Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсының негізгі **міндеттері:**

- дінтану курсының мақсаты, міндеттері және функциясы туралы білімдерін тереңдету;

- нақты педагогикалық міндеттерді шешуде дінтанудан теориялық білімдерін тереңдету және бекіту;

- студенттерде жалпы білім беретін мектеп пен жоғары оқу орынында қазіргі дінтанудан білім беру туралы, оның нормативтік және әдістемелік жағынан қамтамасыздандыруы, білім беру әрекетінің дидактикалық негіздері туралы кешенді түсінік қалыптастыру;

- дінтануды оқыту негіздерімен таныстыру және ерекшелігін ескеру;

- дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін түсінуде түрлі көзқарастармен таныстыру;

- қазіргі кезеңдегі дінтануды оқытудағы өзекті мәселелерді дұрыс талдай алу, өзіндік көзқарасын қалыптастыру;

- Қазақстандағы қазіргі діни жағдай, өзекті проблемалары мен оны оқытудың тиімді жолдарын жақсы меңгеру;

- жалпы білім беретін және жоғары мектеп жүйесінде дінтанушылық тақырыптағы пәндерді оқытудың өзіндік ерекшеліктері;

- студенттердің оқытудың инновациялық технологиясын ұтымды пайдалануы, өз тәжірибесінде қолдану нәтижесінде алған теориялық білімдерін қорытындылай және жүйелей алуы;

- студенттерді нағыз қасиеттерін, имандылығын, діни мәдениеттілігін қалыптастыру, оларды өмірге дайындау;

- болашақ дінтану мамандарына білім беруде АКТ пайдалану барысында кәсіби сапаларын дамыту, құзіреттілігін қалыптастыру керек.

«Дінтануды оқытудың әдістемесі»**курсын оқыту барысында студент білуі керек:**

- жалпы білім беретін мектеп пен жоғары оқу орны жүйесіндегі дінтану пәндерін оқыту әдістемесінің теориялық негіздерін;

- дінтануды оқыту әдістемесінің дамуындағы өзекті проблемалар мен қазіргі тенденцияларды;
- дінтануды оқыту әдістемесінде қалыптасқан түрлі бағыттардағы негізгі әдістер мен көзқарастарды;
- дін, дінтануды оқыту пәні мен әдісі туралы қазіргі кезеңдегі пікірталастарды;
- Қазақстандық білім беру жүйесінде дінтанудың орны туралы болашақ ұстаздарға түсінік беру;
- білім беру саласы ретінде отандық дінтануға деген қызығушылық туғызу.

- студентбілуі тиіс:

- дінтанушылық ақпаратты жинау, талдау, оқыту процесінде қазіргі заманғы ақпараттық технологиялардың мүмкіндіктерін пайдалану;
- түрлі ақпарат көздерінен ақпараттарды іздеп табу; мазмұнын білу, талдау, олармен өздігінше жұмыс жасау;
- дінтануды оқытуға қажетті ақпараттарды табуда түрлі ресурстарды (кітап, журнал, электрондық құралдар, Интернет) қолдану;
- діни өмірдің көптүрлілігін ашып көрсететін деректермен өздігінше жұмыс жасау;
- ғылыми еңбектерді таңдау, сыни тұрғыдан салыстыру, сұрыптау, жүйелеу, өзіндік қорытынды жасау, конспектілеу, одан қажетті материалды ала білу, зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- түрлі діни және дүниетанымдық сенімдегі адамдарды құрметтеу және толеранттылыққа тәрбиелеу;
- оқытудың ұйымдастырушылық ұтымды формалары мен әдістерін таңдау және пайдалана алу;
- базалық дінтанушылық ақпараттарды түсіну, өз ойын білдіру, сыни тұрғыдан талдау;
- дінтануды оқытуда дидактикалық материалдар мен көрнекілік құралдарды дайындау;
- дінтануға қатысты деректерді сынау және мәліметтерді ұтымды іздеу;
- әрбір адамның бойында жауапкершілік, сабырлылық, шыдамдылық, сыйластық сияқты адами қасиеттердің болуы;
- дінтанудағы қазіргі проблемалар бойынша ғылыми тұрғыдан пікір алмасу және логикалық ойлау;
- дінтануды оқытудағы өзекті мәселелер бойынша өзіндік пікірінің болуы және шығармашылық ойлау дағдысы болуы керек.

Студент меңгеруі тиіс:

- дінтану пәндерін оқыту негіздерін;
- дінтанушылық ұғымдар мен терминдердің анықтамасын, мазмұнын;
- дінтану пәндерін оқып үйренуде оқытудың тиімді формалары мен әдіс тәсілдерін, техникалық құрал жабдықтарды пайдалануы;

- дінтанушылық базалық білімдерін практикада пайдалана алуы, ғылыми әдебиеттерге аннотация жасауы, теориялық дінтанушылық білімдері мен дінтанушылық зертеу әдістерін тәжірибеде қолдануы;

- дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін оқытуда АКТ-ны ұтымды қолдануы;

- **инновациялық әдістер мен оқыту технологиясының** негізгі функциялары, мазмұны мен құрылымы, ерекшеліктері, пайдалану жолдары;

- дінтанушылық пәндерді оқыту барысында орта пен жоғары білім беру жүйесінде дінтануды оқыту әдістемесінен алған базалық білімдерін қолдануы.

Пән пререквизиттері:

«Әлемдік діндер тарихы», «Әлемдік өркениеттер тарихы», «Мәдениеттану», «Тарихты оқыту әдістемесі», «Дінтану негіздері», «Қазақстан тарихы», «Дүние жүзі тарихы», «Педагогика», «Психология», «Педагогика тарихы».

Пән постреквизиттері:

«Білім берудегі инновациялық үдерістер», «Деректану», «Тарихнама», «Әлемдік мәдениет тарихы», «Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі», «Әлеуметтану», «Саясаттану», «Деректану», «Адам.Қоғам», «Қосалқы тарихи пәндер», «Философия».

Пәннің тақырыптық жоспары

1. Кіріспе. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсының мақсаты мен мазмұны.

2. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқыту үрдісінде ұғымдарды қалыптастыру.

3. Жалпы білім беретін мектепте «Дінтану негіздері» курсы оқып үйрену.

4. «Дінтану негіздері» курсы оқытудағы дәстүрлі және интерактивті оқыту әдістері.

5. Сабақ оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастырудың негізгі формасы ретінде.

6. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда инновациялық технологияны пайдалану.

7. «Дінтану негіздерін» оқытуда көрнекілік құралдар мен компьютерлік техниканың мүмкіндіктерін пайдалану.

8. «Дінтану негіздерін» оқытуда ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдалану.

9. «Дінтану негіздері» курсы оқыту үдерісіндегі өзіндік жұмыстар.

10. «Дінтану негіздері» курсы оқытудағы сабақтан тыс жұмыстар.

11. Жоғары оқу орнында «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқыту әдістемесі.

12. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсының дүниетанымдық негіздері.

13. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқытудағы аудиториялық сабақтар мен оның формалары.

14. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқытуда құжаттар мен деректерді қолдану әдістемесі.

15. Жоғары оқу орыны мен мектепте оқыту нәтижесін бақылау мен бағалау әдістемесі.

«Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсы оқыту үрдісінде студент төмендегідей құзыреттіліктерді меңгеруі қажет:

- тарихтың, діннің басты құндылықтарын түсіну, жастардың дүниеге ғылыми көзқарасын қалыптастыру, діни мәдениеттілігін дамытуда оқытудағы педагогикалық технологияның тұжырымдамалық, ғылыми-педагогикалық негіздерін игерумен байланысты құнды-мағыналы құзыреттілік;

- оқушылардың таным белсенділігін арттыру мақсатында дінтанушылық білім беру мен рухани-адамгершілікті қалыптастыруда білім, дағды мен біліктерді пайдалануға байланысты қалыптасатын оқу-танымдық құзыреттілік;

- болашақ маманды даярлауда дін тарихы, дінтануды оқытуға қатысты ақпараттар мен әдебиеттермен жұмыс істегенде компьютерлік техника мен ақпараттық технологияның мүмкіндіктерін пайдалану біліктерін игеруді қамтамасыз ететін ақпараттық құзыреттілік;

- жоғары және жалпы білім беру жүйесінде дінтануды оқыту әдістемесінде алған базалық білімін қоғамдық, дінтанушылық және философиялық пәндерді оқытуда пайдалану біліктерін қамтамасыз ететін коммуникативтік құзыреттілік;

- жеке адамның шығармашылық, рухани және дене қабілеттерін жан-жақты дамытуға бағытталған тұлғалық өзін-өзі жетілдіру құзыреттілігі.

ПӘН МАЗМҰНЫ

1. Кіріспе. «Дінтануды оқытудың әдістемесі» курсының мақсаты мен мазмұны

Қазақстандық зайырлы білім берудің: мақсаты, міндеттері, даму тенденциясы мен өзекті мәселелері. Қазақстан Республикасының білім беруді дамытуға, дін тарихы мен дінтануды оқыту саласы бойынша, жаңашыл технологияларды пайдалануға қатысты басты заңдары, нормативті құжаттары. «Адам құқығының жалпы декларациясы», «Әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт», «Қазақстан Республикасының Конституциясы», «Азаматтық Кодекс», Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, «Қазақстан Республикасының діни бірлестіктер және дін тұту еркіндігі туралы» Заңы, «Діни сенім және діни бірлестіктер туралы» заңы және т.б. Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, соның негізінде түрлі оқыту сатылары мен пәндердегі

дінтануды оқыту мәселесі. Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты және ондағы дінтанушылық білім берудің орны. Қазақстан Республикасында қазіргі дінтанушылық білім беру. Жастарға зайырлы білім негіздерін беру, діни мәдениеттілікке тәрбиелеу.

«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының мақсаты, негізгі функциялары, мазмұны мен құрылымы. Курстың жалпы сипаттамасы мен оның негізгі ерекшеліктері. Курсты оқытудағы негізгі дидактикалық ұстанымдар. Курстың жастарға зайырлы білім мен имандылыққа тәрбиелеу жүйесіндегі орны мен қазіргі жағдайы.

2. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсын оқыту үрдісінде ұғымдарды қалыптастыру

Курстың негізгі ұғымдары мен идеялары. Ұғымдардың қорытындылау дәрежесі мен мазмұнының сипатына байланысты жіктелуі. «Дін», «дінтану», «оқыту», «білім беру», «тарих», «технология», «педагогикалық технология», «әдістеме» ұғымдарының мазмұны, олардың өзара байланысы. Дінтануды оқытуда түсініктер мен ұғымдардың қалыптасу ерекшеліктері. Қоғам дамуындағы дінтануды оқыту үдерісінің мәні мен рөлі. Білім алушылардың отаншылдық, азаматтылық және имандылық сезімін қалыптастыруда ұғымдар мен идеяларды меңгерудің мәні. Ұғым қалыптастырудағы негізгі әдістемелік шарттар, тәсілдер мен құралдар. Дінтануды оқыту курсына негізгі идеялар мен ұғымдар жүйесін қалыптастырудағы мұғалімнің жұмыс әдістемесі.

3. Жалпы білім беретін мектепте «Дінтану негіздері» курсын оқып үйрену

Мектепте «Дінтану негіздері» курсын оқытудың қажеттілігі. Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, соның негізінде түрлі оқыту сатылары мен пәндердегі дінтану мәселесі. Қазақстанда дінтануды оқыту тарихы. «Дінтану негіздері» курсының мақсаты, міндеттері мен функциялары. Мектепте «Дінтану негіздері» курсын оқытудың білімдік, тәрбиелік және дамытушылық мақсаты мен орны. Дінтануды оқытудың мазмұны мен құралдары. Қоғамдық білім негіздері мен тарихи пәндерде оқытудағы дінтану мәселесі. Қазіргі мектептегі «Дінтану негіздері» курсының жаңа бағдарламасының мазмұны. «Дінтану негіздері» оқулықтарының сипаттамасы. «Дінтану негіздері» курсын оқытудың қазіргі жағдайы. «Дінтану негіздері» курсын оқытудағы өзекті мәселелер.

4. «Дінтану негіздері» курсын оқытудағы дәстүрлі және интерактивті оқыту әдістері

«Белсенділік», «инновация», «әдіс», «тәсіл», «интерактивті оқыту әдісі» ұғымдарының мәні. Дәстүрлі және интерактивті оқыту әдістері. Интерактивті оқыту әдістерінің мақсаты, міндеттері, талаптары, ұстанымдары мен сипаттамасы.

«Дінтану негіздері» курсын оқытудағы интерактивті оқыту әдістерін пайдаланудың мүмкіндіктері. Интерактивті оқыту әдістемесінде басты білім көзі оқушылардың өмірлік тәжірибесі. Оқушылардың өзара және оқушы мен

мұғалімнің арасындағы іс-әрекет. Интерактивті оқыту әдісін пайдаланудағы мұғалім мен оқушының орны мен қызметі. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда инновациялық әдістерді қолданудың тиімді жолдары.

5. Сабақ оқу-тәрбие үдерісін ұйымдастырудың негізгі формасы ретінде

Оқытуды ұйымдастыру түрі (формасы) сабақ. «Дінтану негіздері» сабағындағы оқытудың түрлері, әдістері, тәсілдері мен құралдары. «Дінтану негіздері» сабағына қойылатын қазіргі талаптар. «Дінтану негіздері» курсы оқытудың негізгі дидактикалық ұстанымдары. Сабақтың құрылымы. «Дінтану негіздері» курсы бойынша мұғалімнің сабаққа дайындығы. Дінтану негіздері мазмұнын іріктеу. Сабақтың түрлерін таңдау. «Дінтану негіздері» бойынша сабақты күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау. Конспект, сабақ жоспарлары. «Дінтану негіздері» сабағында: жаңа материалды оқып үйрену, сабақты пысықтау және білімін тексеру.

«Дінтану негіздері» курсы оқыту үдерісінде қолданылатын түрлері: сабақ, семинар, факультатив, экскурсия т.б. Оқыту формалары: жұппен жұмыс, кіші топтағы жұмыс, фронтальдық (ұжымдық, танымдық іс-әрекеттер элементтері), кездесу кештері, пән апталығы, байқаулар, топтық жаттығулар т.б.

Дәстүрлі және дәстүрлі емес сабақтарға қойылатын талаптар, жалпы ережелер, жұмыс істеу тәсілдері мен сипаттамасы.

6. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда инновациялық технологияны пайдалану

«Инновация, жаңашыл жүйе, инновациялық үрдіс», «технология», «педагогикалық технология, педагогикалық жүйе» ұғымдары, мазмұны. Педагогикалық технологияның міндеттері, функциялары, кезеңдері, түрлері мен ерекшеліктері. Түрлі оқыту технологиялары: дәстүрлі және замануи; модульдік-рейтингтік; проблемалық, программалық, қашықтан оқыту; сабақта және сабақтан тыс; топтық және жеке; дербестіндіру мен саралау (дифференция) т.б.

Педагогикалық инновация, оның ерекшеліктері, жаңашыл мұғалімдер жұмысындағы жаңашылдық. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда инновациялық педагогикалық технологияны пайдаланудың маңызы мен тиімділігі.

«Дінтану негіздері» курсы оқытуда жаңашыл педагогикалық технологиялар: дамыта оқыту, саралап деңгейлеп оқыту, модульдік оқыту, жеке тұлғаға бағытталған, интерактивті оқыту, жобалық, ойын, трек сигналдар бойынша оқыту технологияларын пайдаланудың мақсаты, міндеттері, ерекшеліктері мен ұстанымдары. Педагогикалық технологияларды қолданудағы оқытушы мен оқушының қызметі мен ролі. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда жаңашыл педагогикалық технологияларды пайдаланудың әдістемесі.

7. «Дінтану негіздерін» оқытуда көрнекілік құралдар мен компьютерлік техниканың мүмкіндіктерін пайдалану

Оқыту құралдары, көрнекілік туралы жалпы сипаттама. Дінтануды

оқытуда көрнекіліктердің жіктелуі. Көрнекіліктердің психологиялық-педагогикалық мүмкіндіктері.

«Дінтану негіздері» сабағындағы көрнекі құралдар мен түрлері. Заттай, бейнелі және шартты көрнекілік. «Дінтану негіздері» сабағында көрнекі құралдарды пайдаланудың мақсаты, мазмұны, сипаттамасы. «Дінтану негіздерін» оқытуда көрнекілік құралдарды пайдаланудың маңызы мен оны пайдалану тәжірибесі. Көрнекілік пайдалануда жас ерекшеліктерді ескеру. «Дінтану негіздері» сабағында оқу картинасымен жұмыс істеу тәсілі. «Дінтану негіздері» оқулығындағы иллюстрациялармен жұмыс әдістері. «Дінтану негіздерін» оқытудағы шартты-графикалық көрнекіліктер мен пәндік көрнекіліктер, оның танымдық құндылығы мен әдістемесі. Суретті көрнекілік және оның эстетикалық құндылығы. Көрнекіліктердің оқушылардың ойлауын дамытудағы және есте сақтауындағы рөлі.

Аудиовизуальдық оқыту құралдары. Экрандық құралдар: мультимедиалық фильм, электронды оқулық пен интерактивті тақтаны пайдалану. «Дінтану негіздерін» оқытуда оқу диафильмі, диапозитивтер, кинофильм, радио, ұнтаспалар, бейнетаспалар, теледидар хабарлары, электронды оқулық, мультимедия материалдарын, интерактивті тақта, интернетті пайдаланудың мақсаты, міндеттері, мазмұны мен құрылымы. «Дінтану негіздерін» оқытуда экрандық құралдарды пайдаланудың мәні, ерекшеліктері, мүмкіндіктері, кемшіліктері мен тиімді жолдары.

«Дінтану негіздерін» оқытуда оқу-техникалық және аудиовизуальдық құралдармен практикалық жұмыстар (студенттердің таңдауы бойынша).

8. «Дінтану негіздерін» оқытуда ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдалану

«Ақпарат», «коммуникация», «компьютерлік технология», «қашықтан оқыту технологиясы» ұғымдары. ЖОО және мектепте дінтанушылық білім беру үрдісінде ақпараттық және коммуникациялық технологияларды және интернет пен компьютерді пайдалану. «Дінтану негіздерін» оқытудағы ақпараттық және коммуникациялық технологияларды қолданудың жалпы ережелері, мүмкіндіктері, ерекшеліктері мен әдістемесі. Оқытушы мен оқушының қызметі мен орны. Қашықтан оқыту технологиясын пайдаланудың ерекшеліктері мен сипаттамасы. «Дінтану негіздерін» оқытуда АКТ пайдаланудың келешегі. Компьютерлік бағдарламалық технологиялар. Моделдеу, интерактивті оқыту құралдары. Өзінің жеке тәжірибелік жұмысын талдау және қорыту (студенттердің таңдауы бойынша).

9. «Дінтану негіздері» курсының оқыту үдерісіндегі өзіндік жұмыстар

«Өзіндік жұмыс» ұғымы. «Дінтану негіздерін» оқыту үдерісіндегі оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастырудың мақсаты, міндеттері. Өзіндік жұмыстарды ұйымдастырудың мәні. Өзіндік жұмыстың түрлері. «Дінтану негіздерін» оқытуда оқушылардың оқулық, түрлі деректер, құжаттар, мұрағат материалдары, көркем әдебиет және хрестоматиямен өзіндік жұмыс істеу әдістемесі. Оқушылардың белсенділігін арттыруда және зерттеушілік жұмыстарын дамытудағы өздік жұмыстарының

маңызы. Оқушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастырудың ерекшеліктері және оны бақылау.

10. «Дінтану негіздері» курсының оқытудағы сабақтан тыс жұмыстар

«Дінтану негіздері» курсының оқытудағы сабақтан тыс жұмыстардың мақсаты, міндеттері. Сабақтан тыс жұмыстардың жалпы сипаттамасы және оның сабақтан ерекшелігі. «Дінтану негіздерін» оқытудағы сабақтан тыс жұмыстардың білімдік-тәрбиелік, практикалық маңызы. Сабақтан тыс жұмыстардың оқушылардың білімін тереңдетудегі, дүниеге ғылыми көзқарасын қалыптастырудағы және танымдық қабілеттерін дамытудағы рөлі. Пән бойынша сабақтан тыс жұмыстың мазмұны, әдістері, формалары, бағыттары мен ерекшеліктері.

«Дінтану негіздерінен» сабақтан тыс оқытуды ұйымдастыру формалары: факультативтер, үйірмелер, олимпиадалар, конференциялар, пікірсайыстар, т.б. Факультативтік сабақтар мен экскурсияларды өткізудің ерекшеліктері мен оларға қойылатын талаптар.

11. Жоғары оқу орнында «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқыту әдістемесі

Қазақстан Республикасында жоғары білім беру жүйесінде дінтануды оқыту: тарихи шолу, қазіргі жағдайы, жалпы мақсаты, мазмұны, оқытудың әдістері мен тәсілдері, келешегі; дінтанудан білім беру үрдісінің әлеуметтік негізделуі. Қазақстанда дінтануды оқыту әдістемесінің қалыптасуы мен тарихи тәжірибесі.

«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы пәні, мақсаты мен маңызы. Курстың міндеттері, мазмұны, құрылымы мен құралдары. Дінтануды оқытудың білімдік, тәрбиелік және практикалық мақсаттары. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерінің» педагогикалық пәндер жүйесіндегі орны. Дінтануды оқыту әдістемесінің басқа пәндермен байланысы. Педагогика, дидактика, әдістеме. Әдістеменің түрлері: стихиялық және саналы, теориялық және практикалық, жалпы және жеке дара әдістеме.

Жоғары оқу орнында дінтануды оқытудағы дінтанушылық білім беру мен оқыту үдерісін ұйымдастырудың өзіндік ерекшеліктері. Жоғары мектепте дінтануды оқытудың сапасы мен барысын анықтайтын негізгі құжаттар: білім беру стандарты, типтік оқу бағдарламасы, курстың бағдарламасы, лекция, семинар-практикалық сабақтардың жоспарлары.

Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты негізінде дін тарихы, дінтануды оқыту мәселесі. Гуманитарлық және жаратылыстану факультеттеріндегі дін тарихы, дінтануды оқыту пәндерінің типтік бағдарламалары. Жоғары оқу орнында дінтану пәндерінің оқу-әдістемелік кешендері: силлабустар мен оқу жұмыс бағдарламаларына сипаттама. Оқулықтар мен оқу әдістемелік құралдардың мазмұны, ерекшеліктері. Студенттердің дінтануды оқытуда өздік жұмыстарын ұйымдастырудың түрлері: әмбебап мәтіндерді оқу, семинар сабақтарына дайындалу, рефераттар жазу, ғылыми конференцияларда баяндама жасау, ғылыми зерттеу жобаларына қатысу, т.б. Консультацияның түрлері: кіріспе, ағымдық, қорытынды.

Дінтанушылық білім берудегі құзіреттілік тұрғы және оны іске асыру. «Құзірет», «құзіреттілік» ұғымдары. Қазақстандағы дінтануды оқытудың әдістемесін зерттеудегі жаңа ізденістер мен негізгі проблемалар.

12. Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерінің дүниетанымдық негіздері

«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерінің» дүниетанымдық негіздері мен өзекті әдістемелік мәселелері. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім беру мен дін.Пәнді оқып үйренуде «дін адамзат қоғамындағы аса күрделі де маңызды әлеуметтік-мәдени институт, ерекше қоғамдық сана мен әлеуметтік құбылыс» ретінде ашып көрсету әдістері. Діни білім берудің мақсаттылығы. Зайырлы және діни оқыту: мақсаты, мазмұны мен ерекшеліктері. Діни және дінтанушылық білім беру: ұғымдарының арақатынасы мен ерекшелігі. Жоғары мектептегі дінтанушылық білімнің тәрбиелік мүмкіндіктері. Бейтараптылық әдіснамалық ұстанымы. Жастардың дін мен діни мәдениеттілікке деген қатынасы. Рухани-адамгершілік тәрбиесі және оны іске асырудың формалары мен жолдары. Жастарды діни төзушілікке, толеранттылыққа тәрбиелеу мәселесіндегі қиыншылықтар мен проблемалар.

13. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытудағы аудиториялық сабақтар мен оның формалары

«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытудағы дәріс-семинар жүйесі. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда дәріс-семинар жүйесінің мақсаты мен міндеттері. Дәріс-семинар жүйесінің маңызы мен тиімділігі.

Дінтануды оқыту курсының дәрісті оқыту әдісі ретінде пайдалану. Дәрістің мәні мен негізгі ұстанымдары. Дәріс материалы мен оқу әдебиетінің арақатынасы. Дінтану курсының оқытуда дәріс оқуға қойылатын негізгі талаптар.

Дәрістің түрлері: ақпараттық, проблемалық, ситуациялық, монолог, диалог ретіндегі дәріс, бейнетаспа дәрісі, пресс-конференция дәрістерін жүргізу әдістемесі.

Дінтануды оқытуда семинар сабақтары негізгі оқу формасы ретінде. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда семинардың маңызы мен мазмұны. Дінтануды оқыту курсының семинарды ұйымдастырудың ерекшеліктерімен сипаттамасы. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытудағы семинардың түрлері мен өткізу технологиясы, жетістігі мен кемшілігі. Оқу және ғылыми семинар.

Семинар сабақтарында студенттердің белсенділігін арттыру құралдары. Семинар сабақтарында студенттердің білім нәтижесін бақылау мен бағалау. Дінтануды оқытуда практикалық жұмыстарды өткізудің әдіс-тәсілдері мен тиімді жолдары.

14. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда құжаттар мен деректерді қолдану әдістемесі

Дінтануды оқытудағы құжаттардың рөлі мен мәні. Дінтануды оқытуда қолданылатын құжаттық материалдың негізгі түрлері. Құжаттық материалдың жіктелуі. Әдістемелік еңбектердегі дінтанушылық білім деректерінің жіктелуі.

Дінтанушылық құжаттар, баяндаушы-сипаттаушы құжаттар, көркем сөз естеліктері, т.б.

Тарихи және дінтанушылық деректердің түрлері. Дінтанушылық деректерді оқып үйренудің ерекшеліктері мен әдістемесі. Дінтанушылық деректің сипаттамасы.

Дінтанушылық құжаттар мен деректерді оқып үйренудің тәсілдері: оқытушының лекцияда құжаттарды пайдалануы; деректі түсіндірмелі оқу; студенттердің құжаттарды талдауы, қорытынды жасап, өз пікірін білдіруі; құжаттарды талдау барысында білім алушының проблемалық- танымдық, интерактивті тапсырмаларды орындауы шешуі, т.б. Студенттердің дінтанушылық бағыттағы құжат, дерек, оқулық, қосымша әдебиетпен өзіндік жұмыс істеу тәсілдері. Дін, дін тарихы, дінтануды оқытуға қатысты деректер мен құжаттар және оқу әдебиетімен жұмыс әдістемесі. Деректі конспектілеу.

15. Жоғары оқу орыны мен мектепте оқыту нәтижесін бақылау мен бағалау әдістемесі

«Дінтану негіздерін» оқытуда оқушылардың оқу нәтижелерін бағалаудың мақсаты мен міндеттері, талаптары. «Бақылау», «бағалау», «диагностика» ұғымдарының өзара байланыстылығы. Оқыту нәтижесін тексеру мен бағалау. Оқытудың сапасы мен жетістіктерін бағалау механизмдері. Оқыту нәтижесін тексеруді ұйымдастыру, формалары мен түрлері. «Дінтанудың негіздері» курсына оқушылардың білімін бағалау әдістері мен әдістемесі.

Студенттердің білімі мен біліктерін тексеру мен бақылауды ұйымдастырудың негізгі формалары мен әдістері: оқу тапсырмалары, тестер мен емтихан. Зачет, ағымдық, қорытынды бақылау, емтиханның мақсаты, түрлері, ұйымдастыруы мен өткізілуі. Студенттердің үлгерімінің рейтингтік бақылау жүйесі мен аттестациясы. Студенттердің өзіндік жұмысында ағымды және қорытынды бақылауды өткізу әдістемесі.

Білім сапасын бақылаудың жаңашыл формасы- тестілеу. Тестілеу, мемлекеттік емтихандарды өткізу, оқыту нәтижесін бағалау. Оқу портфолиосы. Білім алушылардың үлгерімін бақылау мен бағалау жүйесі. Оқыту сапасының мониторингі мен бағалау механизмі. Оқыту нәтижесін бағалау мен өлшемдік проблемалар.

Семинар және практикалық сабақтардың тақырыптарының тізімі

№	Тақырыптардың аттары
1	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының мазмұны мен сипаттамасы.
2	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсын оқытуда ұғымдарды қалыптастырудың жолдары.
3	Жалпы білім беретін мектепте «Дінтану негіздері» курсын оқып үйренудің әдістемесі.
4	«Дінтану негіздері» курсын оқытуда интерактивті оқыту әдістерін пайдаланудың жолдары

5	«Дінтану негіздерін» оқытуда дәстүрлі емес сабақты өткізудің әдістемесі.
6	«Дінтану негіздері» курстарын оқытуда инновациялық педагогикалық технологияны пайдаланудың ұтымды жолдары.
7	«Дінтану негіздерін» оқытуда көрнекілік құралдарды пайдаланудағы тиімді әдіс-тәсілдер.
8	«Дінтану негіздерін» оқытуда ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдаланудың тиімді әдістері.
9	«Дінтану негіздерін» оқыту үдерісінде оқушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастыру.
10	«Дінтану негіздерін» оқытудағы сабақтан тыс жұмыстардың тәрбиелік мәні.
11	Жоғары оқу орнында «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін» оқыту әдістемесіндегі өзекті мәселелерді шешу жолдары.
12	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерінің» дүниетанымдық негіздері мен мазмұнына сипаттама.
13	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда дәріс пен семинар жүргізудің тиімді әдістері.
14	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда құжаттар мен деректерді қолданудың әдістемелік жолдары.
15	Жоғары оқу орны мен мектепте білім жетістіктерін бақылау мен бағалаудың механизмі.

Студенттердің оқытушы жетекшілігімен жасайтын өзіндік жұмыстары тізімі

№	СОӨЖ тақырыптарының және этапсырмаларының мазмұны
1	Орта мектептегі дінтануды оқытудың қазіргі жағдайы.
2	Дінтануды оқыту әдістемесіне қатысты құқықтық және нормативтік құжаттарды, заңдарды және басқа деректерді оқып үйрену.
3	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының мазмұны мен сипаттамасы.
4	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда ұғымдарды қалыптастырудың жолдары. Нақты сабақты өткізу әдістемесінен мысал келтіріңіз.
5	«Дінтану негіздері» курсының оқытуда интерактивті оқыту әдістерін пайдалану жолдары. Нақты сабақты өткізу әдістемесінен мысал келтіріңіз.
6	«Дінтану негіздері» курсының оқытуда дәстүрлі емес сабақтарды өткізудің тиімді жолдары. Нақты сабақты өткізу әдістемесінен мысал келтіріңіз.
7	«Дінтану негіздері» сабағында аудиовизуалдық оқыту құралдарын қолданудың тиімді әдіс-тәсілдері. Нақты сабақты өткізу әдістемесінен мысал келтіріңіз.

8	«Дінтану негіздерін» оқытуда ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдаланудың әдістемесі.
9	«Дінтану негіздерін» оқыту үдерісіндегі өзіндік жұмыстардың түрлері.
10	«Дінтану негіздерін» оқытудағы сабақтан тыс жұмыстардың танымдық мүмкіншіліктері.
11	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін» оқыту әдістемесі мен қазіргі жағдайы.
12	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының тәрбиелік-танымдық потенциалы.
13	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда студенттердің өздік жұмысын ұйымдастырудың тиімді жолдары.
14	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда құжаттар мен деректерді қолдану технологиясы.
15	Жоғары оқу орны мен мектепте білім нәтижесін бақылау мен бағалаудың әдіс-тәсілдері.

Студенттердің өзіндік жұмысының тізімі

№	СӨЖ тақырыптарының және этапсырмаларының мазмұны
1	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының білімдік мәні мен рухани- адамгершілікке тәрбиелеудегі орны.
2	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда ұғымдарды қалыптастырудың тиімді әдістемелік жолдары.
3	«Дінтану негіздері» курсы оқытуда интерактивті оқыту әдістерін пайдалану әдістемесі.
4	«Дінтану негіздері» курсы оқытуда дәстүрлі сабақтарды өткізудің тиімді жолдары.
5	«Дінтану негіздері» сабағында экрандық оқыту құралдарын қолданудың әдіс-тәсілдері.
6	«Дінтану негіздерін» оқытуда ақпараттық және коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдалануда өз тәжірибеңізбен бөлісіңіз.
7	«Дінтану негіздерін» оқытуда оқушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастырудың әдістемесі.
8	«Дінтану негіздерін» оқытуда сабақтан тыс жұмыстардың оқушыларды рухани-адамгершілікке тәрбиелеудегі рөлі.
9	ЖОО «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін» оқып үйренудің қазіргі жағдайы.
10	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының дүниетанымдық қағидалары мен мазмұны.
11	Жоғары оқу орнында «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқыту әдістемесіндегі проблемалар.
12	1 «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсына лекция- семинар жүргізудің тиімді әдістері.
13	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытудағы семинар сабақтары мен оның өткізу әдістемесі.

14	«Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының оқытуда құжаттар мен деректерді қолданудың тиімді әдістері.
15	Жоғары оқу орнында студенттердің білім нәтижесін бағалау әдістемесі.

Бірінші ағымдық бақылауға арналған тапсырмалар үлгілері

1. Қазақстан Республикасының білім беруді дамытуға, дін тарихы мен дінтануды оқыту мәселесі және жаңашыл технологияларды пайдалануға қатысты басты заңдары мен нормативті құжаттарының мазмұнын талдау.

2. Дінтануды оқыту жеке тұлғаның дамуы мен адамгершілікке тәрбиелеу құралы.

3. «Дінтану негіздері» курсының оқыту үдірісінде қазіргі заманғы әдістемелер мен ақпараттық технологияларды пайдаланудың маңызы.

4. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсының мақсаты, функциялары, мазмұны мен құрылымы, негізгі ерекшеліктері.

5. Курстың оқушыларға зайырлы білім мен тәрбие беру жүйесіндегі орны мен қазіргі жағдайы.

6. «Дін», «дін тарихы», «дінтану», «тарих», «оқыту», «ақпарат», «технология», «педагогикалық технология», «ақпараттық технология» ұғымдарының мазмұны, олардың **өзара байланысы**.

7. Дінтануды оқыту әдістемесінің қазіргі даму жағдайына сипаттама.

8. «Дінтану негіздері» курсының оқыту үдірісіндегі дәстүрлі және интерактивті оқыту әдістерін пайдалану.

9. «Белсенділік», «инновация», «әдіс», «тәсіл», «интерактивті оқыту әдісі», «педагогикалық технология» ұғымдарының мәні.

10. Интерактивті оқыту әдістерінің ұстанымдары. Интерактивті оқыту әдістерін пайдаланудың мүмкіндіктері.

11. «Дінтану негіздері» курсының оқытудағы педагогикалық иновация, оның ерекшеліктері, озат мұғалімдер жұмысындағы жаңашылдық.

12. «Дінтану негіздері» курсының интерактивті оқыту әдістемесін пайдаланудағы оқушылардың өзара және оқушы мен мұғалімнің арасындағы іс-әрекеті.

13. «Дінтану негіздері» сабағында ақпараттық технологияны қолданудың мүмкіндіктері.

14. Дәстүрлі және дәстүрлі емес «Дінтану негіздері» сабақтарында ақпараттық технологияны пайдаланудың әдістемелік жолдары.

15. «Дінтану негіздері» курсының оқытуда педагогикалық технологияны пайдалану.

16. «Дінтану негіздері» курсының оқытудағы педагогикалық технологияның міндеттері мен функциялары, түрлі оқыту технологияларын пайдалану жолдары.

17. «Дінтану негіздері» курсының оқытуда техникалық және аудиовизуальдық оқыту құралдарын қолдану жолдары. Оқыту құралдары туралы жалпы сипаттама.

18. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда оқу-техникалық құралдар мен компьютерлік техника мүмкіндіктерін оқыту үрдісінде пайдаланудың тиімді әдіс- тәсілдері.

Екінші ағымдық бақылауға арналған тапсырмалар үлгілері

1. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда оқушылардың өзіндік жұмыстарын ұйымдастыру әдістемесі.

2. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда сабақтан тыс оқытудың оқушыларды адамгершілікке тәрбиелеудегі рөлі.

3. Жоғары мектепте «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытудың қазіргі кезеңдегі жағдайына сипаттама.

4. Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін оқытудың әдіснамалық негіздері.

5. Алғашқы деректер мен мәтіндер, олармен жұмыс істеу формалары. Дінтанушылық құжаттар мен деректерді оқып үйренудің әдістері мен тәсілдері.

6. «Дінтану негіздері» курсы оқушылардың білімін бағалаудың мақсаты, міндеттері мен талаптары, тиімділігі.

7. Семинар оның негізгі функциялары. Семинар сабақтарының түрлері. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелерін» оқытуда семинар сабақтарын өткізу әдістемесі.

8. Жоғары білім беру мемлекеттік стандарты мазмұнындағы дінтанушылық білім беру туралы.

9. Жоғары оқу орнында студенттердің білім нәтижесін бағалау әдістемесі.

10. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда студенттерді имандылыққа, толеранттылыққа тәрбиелеу жолдары.

11. Лекция оқу үдерісінің негізгі формасы ретінде. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда лекцияны жүргізудің тиімді әдіс- тәсілдері.

12. Өзіндік жұмысы және оның негізгі түрлері. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда студенттердің өздік жұмыстарын ұйымдастыру әдістемесі.

13. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда студенттердің өздік жұмыстарын ұйымдастырудың ерекшеліктері, әдістері, оның негізгі түрлері мен қызметі.

14. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда қашықтан оқыту технологиясын пайдалану әдістемесі.

15. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда интерактивті оқыту технологиясын пайдаланудың тиімді жолдары.

16. Білім берудегі күзиреттілік және оны іске асыру.

17. «Дінтану негіздері» курсы оқытуда оқушылардың білімін тексеру мен бақылаудың формалары және ерекшеліктері.

18. «Дінтануды оқытудың өзекті мәселелері» курсы оқытуда студенттердің білім нәтижесін бағалаудың мақсаты, талаптары, оқытудың нәтижесі, оларды бағалау мен диагностикасының құралдары.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Хуторской А.В. Современная дидактика. - М., 2004.
2. Студеникин М.Т. Методика преподавания истории. - М., 2003.
3. «Дінтану негіздері» курсына арналған бағдарлама. - Алматы, 2010.
4. Есім Ғ. «Дінтану негіздері»: 9 сыныпқа арналған оқулық. - Алматы: Білім, 2011. - 296 б.
5. Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінге дейін). Бес томдық. 1-3 т. - Алматы: Атамұра, 1996-2002.

Қосымша әдебиеттер:

1. Национальный план действий по образованию в Республике Казахстан. - Алматы, 2002.
2. История религии. В 2-х томах. Учебник / Винокуров В.В., Забияко А.П., Лапина З.Г. и др. под общей ред. И. Н. Яблокова. - М., 2002.
3. Кривелев И.А. История религий. В 2-х томах. - М., 1988.
4. Религиозные традиции мира. - В 2-х томах. / пер. с англ. - М., 1996.
5. Поликарпов В.С. История религий: лекции и хрестоматия. - М., 1997.
6. Трофимов Я.Ф. Религия в Казахстане. - Алматы, 1996.
7. Беспалько В.П. Слабеемые педагогической технологии. - М.: Педагогика, 1989. 192 с.
8. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. и др. Историческое образование в современной России. Справочно-методическое пособие для учителей. - М.: Русское слово, 1997.
9. Степанищев А.Т. Методика преподавания и изучения истории. В 2 частях. - М.: Владос, 2002.
10. Ислам. Религия, общество, государство. - М., 1984.
11. Тихонравов Ю.В. Религии мира. - М., 1996.
12. Токарев С.А. Религия в истории народов мира. - М., 1986.
13. Аханов Б. Дін және еркін ойшылдық. - Алматы, 1993.
14. Басилов В.Н., Кармышев Дж.Х. Ислам у казахов. - М., 1997.
15. Библия. Книги священного писания Ветхого и Нового завета. - М., 1993.
16. Большаков О.Г. Ислам: образ жизни и стиль мышления. - М., 1990.
17. Жумагулов К.Т. Очерк этногенеза, материальной и духовной культуры германцев на современном этапе исследования. Учебное пособие. - Алматы, 2000. - С. 96-130.
18. Журавский А.В. Христианство и ислам. - М., 1990.
19. Ислам. Энциклопедический словарь. - М., 1991.
20. Ислам әліппесі. - Алматы, 2000. - 280 б.

21. Бұлұтай М. Ж. Мұсылман қазақ еліміз. - Алматы, 2001. – 180 б.
22. Бұлұтай М. Ж. Ата баба діні. - Алматы, 2000. – 504 б.
23. Кобдикова Ж.У. Технологизация средней школы. - Алматы, 2002.
24. Шишов С.Е., Кальней В.А. Мониторинг качества образования в школе. - М., 1999. - 320 с.
25. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Теория и методика преподавания истории: учеб. для студ. высш. учеб. заведений. - М.: Владос, 2003. - 384 с.
26. Тенденции развития школьного образования в мировой практике. – М., 2002.
27. Лосев А.Ф. О методах религиозного воспитания //Вестник русского христианского движения. – 2007, №5.
28. Психология и педагогика: учебник / А.И. Кравченко. - М.: ИНФРА-М, 2013. - 400 с.
29. Смолянинова О.Г. Организация учебного процесса бакалавров/магистров педагогики в модульной кредитно-рейтинговой системе обучения. – Красноярск, 2009. - 294 с.
30. Замковая Н. Интерактивные методы преподавания. Настольная книга преподавателя. Часть 1. – СПб.: Златоуст, 2004.
31. Силласте Г.Г. Интерактивные методы преподавания курса социологии в финансово-экономическом вузе. - М., 2002.
32. Методика преподавания философии в современной высшей школе: [сборник статей] / Казан. гос. ун-т, Филос. фак.-Казань: Казан. гос. ун-та, 2008. - 91 с.
33. Шкарлупина Г.Д. Методика преподавания предметов культурологического цикла - Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. - 252 с.
34. Подласый И.П. Педагогика: новый курс: учеб. для студентов высш. учеб. заведений. В 2 кн. - М.: Владос, 2003.
35. Соколов, Е. А. Психология познания: методология и методика преподавания: учеб. пособие. - М.: Логос, 2007. - 384 с.
36. Бендин А.М. Религиозная толерантность в Российской империи как этнообразующий и консолидирующий фактор вторая половина XIX - начало XX вв.) //Кафоликия: сборник научных статей / под ред. А.В. Данилова. - Минск: ТЕСЕЙ, 2003. - С. 96-108
37. Таенков Д.В. Программа факультатива «История русской православной церкви до начала XX в.» //Препод. истории в школе, 2002. - №9. – С. 63-67.
38. Программа факультативов духовно-нравственной направленности для светских учебных заведений. - Воронеж, 1998.
39. Курлаков А.Е. Курс «Религии мира» в общеобразовательной школе // Препод. истории в школе, 2001. - №3. - С.68-77.
40. Кудрявцева В. Программа факультативного курса «История православия» //Воскр. школ. - прил. к газ. П.С. - 2000. - №47. - С. 13.
41. Глебов А.Г. Курс «Религии мира» //Обществознание в shk., 1998. - №2. - С. 55-57.

42. Корнев В.И., Овчинников В.Г. Школ. курс «Религии мира» //Новая и новейшая история,1990. - № 3. - С. 201-202.

43. Амонашвили Ш.А. Размышления о гуманной педагогике. - М., 1995.

44. Ахматов А.Ф. Нравственность и одухотворенное образование // Педагогика, 2003. - №4. - С. 36-41.

Анықтамалық әдебиеттер

1. Қазақстан Ұлттық энциклопедиясы. – Алматы: Каз.энц., 1999-2006. -1-12 том.

2. Қазақ Совет энциклопедиясы. - Алматы: КСЭ, 1975.

3. Тарихи терминология сөздігі. - Алматы, 2005.

4. Педагогическая энциклопедия. - М., 2001.

5. Краткий педагогический словарь. - М.,1988. - 367 с.

6. Философиялық сөздік. - Алматы: ҚЭ, 1993. - 356 б.

7. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылым түсіндірмесөздігі. Педагогика және психология. - Алматы: Мектеп, 2002. - 252 б.

8. Қазақ тілінің түсіндірме сөздігі. - Алматы: Ғылым, 1983.

9. Насырова М.Р., Тоқсанбай С.Р., Кулпыбаев С.К., Гуляева С.П. Современный экономический русско-казахский толковый словарь-справочник. – Алматы, 2003. – 880 с.

10. Қазақтар. Көпшілікке арналған тоғыз томдық. Анықтамалық. - Алматы: ҚДИ. Тарихи тұлғалар, 1998

11. Словарь экономических терминов. - Алматы,1999.

Нормативтік әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. - Алматы, 2000.

2. Конституция Республики Казахстан в таблицах и схемах. – Алматы, 2003.

3. Қазақстан Республикасының Президенті-Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Қазақстан-2050» стратегиясы- қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты // Егемен Қазақстан, 15 желтоқсан. - 2012.

4. ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың ресми сайты Қазақстан Республикасының Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Қазақстан-2050» стратегиясы - қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты //http://www.akorda.kz/ru/page/page_poslanie-prezidenta-respubliki-kazakhstan-n-nazarbaeva-narodu-kazakhstana-14-dekabrya-2012-g_1355499089 –

5.Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың Қазақстан халқына 2012 жылғы Жолдауы «Әлеуметтік–экономикалық жаңғырту - Қазақстан дамуының басты бағыты». - Астана, 2012.

6. ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың ресми сайты //http://www.akorda.kz/ru/page /page_vystuplenie-prezidenta-kazakhstana-pered-studentami-nazarbaev-universiteta_1346990218

7. Қазақстан Республикасының Президенті-Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Қазақстан-2050» стратегиясы - қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты // Егемен Қазақстан, 15 желтоқсан. - 2013.

8. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы. Нұрлы жол – болашаққа бастар жол // Егемен Қазақстан, 2014. - 11 қараша.

9. Қазақстан Республикасының Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы. Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсу, реформалар, даму // <http://www.akorda.kz/kz/addresses/memleket-basshysyn-nazarbaevty-n-kazakstan-halkyna-zholdauy-2015-zhylgy-30-karasha>

10. Қазақстан Республикасының «Білім туралы Заңы». – Астана, 2007.

11. Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы // Республика ұстаздары, 2004. - 24 қаңтар.

12. Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2005-2010 жылдарға арналған Мемлекеттік бағдарламасы // Егемен Қазақстан, 2004. - 16 қазан.

13. Қазақстан Республикасындағы білім беруді дамытудың 2010-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. - Астана, 2010.

14. Орта білім беру жүйесін ақпараттандырудың мемлекеттік бағдарламасы –Алматы,1997.

Құрастырғандар:

Әбдіғұлова Б.Қ. - Тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының профессоры, пед.ғ.д.

Бакауова Г.Б. - Тарих және қоғамдық пәндерді оқыту әдістемесі кафедрасының аға оқытушысы.